

**T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİNE ÖĞRENCİ
YÖNLENDİRMEDE YAŞANAN PROBLEMLERİN
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

MEHMET ÖZKAN

Denizli - 2020

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNE ÖĞRENCİ YÖNLENDİRMEDE
YAŞANAN PROBLEMLERİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ
AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet ÖZKAN

Danışman
Doç. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Bu çalışma, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Doç. Dr. Fatıma AKYÜZLÜER (Başkan)

Doç. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN (Danışman)

Dr. Öğr. Üyesi Aysun Rabia HAMZAOĞLU BİRER

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 19/02/2020
Tarih ve 09/2. Sayılı kararı ile onaylanmıştır.

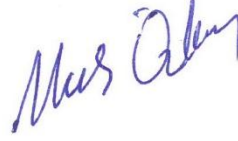
Prof. Dr. Mustafa BULUŞ

Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Mehmet ÖZKAN

TEŞEKKÜR

Bu tezi yazmamda nezaketini ve güler yüzlülüğünü esirgemedi, tavsiyeleri ve bilgisiyle bana yön verip, nitelikli bir çalışma ortaya çıkarmamı sağlayan sayın danışmanım Doç. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN'a teşekkürü borç bilirim.

Yüksek lisans ders ve tez aşamamda fikir ve önerileriyle her zaman destek olan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Efe AKBULUT'a ve bölüm öğretilerimiz olan Doç. Dr. Ufuk YAĞCI'ya, Doç. Dr. Fatıma AKYÜZLÜER'e, Dr. Öğr. Ü. Aykut Önder SARIÇİFTÇİ'ye, dostluğunu esirgemeyip, motivasyonumu yüksek tutan sınıf arkadaşım Müzik Öğretmeni Kerem YILMAZ'a ve çalışma arkadaşlarım olan Sosyal Bilgiler Öğretmeni Emrah URHAN'a ve İngilizce Öğretmeni Altan ÇALHAN'a, tez yazım aşamamda teknik bilgisiyle bana yardımcı olan Arş. Gör. Dr. Ufuk ULUÇINAR'a, anket verilerini toplama sürecinde zamanından feragat edip benimle birlikte okulları dolaşan kuzenim Gürcan VURAL'a, anketlerin doldurulmasında emeği geçen müzik öğretmenlerine ve onların öğrencilerine, manevi destekleriyle her zaman yanımda olan babam Uğur ÖZKAN ve annem Meral ÖZKAN'a, son olarak yüksek lisans sürecimde manevi desteğini devamlı hissettiren hayat arkadaşım Gülben ÖZKAN'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

Güzel Sanatlar Liselerine Öğrenci Yönlendirmede Yaşanan Problemlerin Öğretmen ve Öğrenci Açısından Değerlendirilmesi

ÖZKAN, Mehmet

Yüksek Lisans Tezi, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN

Ocak 2020, 72 sayfa

Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümleri mesleki müzik eğitimi veren kurumlar olup, ortaokul kademesinden sonra dört yıllık eğitim veren liselerdir. Bu kurumların müzik bölümlerinden mezun öğrenciler konservatuvarları, Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bilimleri veya üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilimlerini tercih etmektedirler. Güzel Sanatlar Liselerine başvurunun son dönemlerde azalması sebebiyle, bu liselere nitelikli öğrenci seçimi zorlaşmış ve dolayısıyla da bu liselerden mezun öğrenci kalitesinde de düşüş görmek kaçınılmaz olmuştur. Bu araştırma, Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönlendirmede yaşanan problemleri, bulgular doğrultusunda gün yüzüne çıkararak, bu bulgular sonrasında da bu kurumlara nasıl nitelikli öğrenci yönlendirilebilir sorusuna çözüm önerisi hazırlamak amacı ile yazılmıştır.

2018-2019 eğitim/öğretim yılında Uşak/Merkez sınırları içerisindeki ortaokullarda görev yapmakta olan müzik öğretmenlerine ve o ortaokullarda eğitimine devam eden sekizinci sınıf öğrencilerine anket uygulanmıştır. Öğretmen ve öğrenciler için iki farklı anket hazırlanıp anketlerin birinci bölümü demografik bilgiler, ikinci bölümünde ise beşli likert tipinde maddeler hazırlanmıştır. Öğretmen anketinin ikinci bölümü olan 13 maddelik soru Cronbach's Alpha testine tabi tutulup yeterli düzeyde güvenilirlik kat sayısının var olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenci anketinin ikinci bölümünde 19 maddelik soru hazırlanmış olup Cronbach's Alpha testinin ardından, Açıklayıcı Faktör Analizi uygulanmıştır. Uygulanan Faktör analizi sonucunda alt problemlerle paralel olarak 'bilgi, ilgi, LGS ve aile etkisi adı altında dört alt boyut oluşturulup verilerin analizi gerçekleştirilmiştir. Değişkenler arasındaki anlamlı ilişki durumunu ölçmek içinse öğrenci anketinde T Testi uygulanmıştır.

Bulgular doğrultusunda, mzk ğretmenlerinin yetenekli öğrencilerin aileleriyle işbirliğinin az olması ve bu ailelerin Güzel Sanatlar Liselerini saygın bulmadıkları ortaya çıkmıştır. Öğrenciler mzk ğretmenliği mesleğini yapılabilecek bir meslek olarak görmesi ve GSL'ler hakkında bilgi ve ilgi düzeylerinin fazla olmasına karşın LGS' de sorumlu olduğu derslerin daha öncelikli olarak gördükleri ikilemi ortaya çıkmıştır. Ayrıca mzk ğretmenlerinin bu kurumlar hakkında öğrencileri yeteri düzeyde bilgilendirmediği, öğrencilerin kendi imkânlarıyla bilgiler edindiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mzk eğitimi, mesleki mzk eğitimi, Gzel Sanatlar Lisesi.

ABSTRACT

Evaluation Of Problems In Guiding Students To High Schools of Fine Art From The Perspectives of Teachers and Students

ÖZKAN, Mehmet

M.A. Thesis/ Department of Fine Arts Education

Department Of Music Education

Thesis Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN

January 2020 72 pp

High Schools of Fine Arts music departments, which provide vocational music education, are institutions providing four years of education after the secondary school level. The students who graduate from the music departments of these institutions prefer the Music Education Departments of the Conservatoire, the Faculty of Fine Arts, the Department of music Sciences or the Faculty of education of universities, the Department of Fine Arts Education. Due to the recent decline in applications to High Schools of Fine Arts, the selection of qualified students to these high schools became difficult and therefore it was inevitable to see a decline in the quality of students graduating from these high schools.

In the 2018-2019 academic year, a questionnaire was applied to the music teachers working in the secondary schools within the boundaries of Uşak / City Centre and the eighth-grade students attending the secondary schools. Two different questionnaires were prepared for teachers and students, demographic information was included in the first part of the questionnaires and the second part was prepared with five Likert type items. In the second part of the teacher questionnaire, them 13-item question was subjected to Cronbach's Alpha test and it was concluded that there was sufficient reliability coefficient. In the second part of the student questionnaire, a 19-item question was prepared and after Cronbach's Alpha test, Explanatory Factor Analysis was applied. As a result of the applied Factor Analysis, four sub-dimensions were created under the name of 'knowledge, interest, high school entrance system (LGS) and family influence ' in parallel with the sub-problems and the analysis of the data was carried out. The T-test was used in the student questionnaire to find out the significant relationship between the variables.

The findings revealed that music teachers had little cooperation with the families of talented students and that these families did not find High Schools of Fine Arts prestigious. Although the students perceive the profession of music teaching as a profession and have a high level of knowledge and interest about high schools of fine art, the school subjects that they are responsible for high school entrance exam have emerged as a priority. Furthermore, it was concluded that the music teachers did not inform the students about these institutions adequately and that the students acquired information by their own efforts.

Keywords: Music education, vocational music education, High School of Fine Arts.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ETİK BEYANNAMESİ	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER	x
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvi
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.1.1. Problem Cümlesi.....	4
1.1.2. Alt Problemler.....	4
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Önemi.....	5
1.4. Sınırlılıklar	5
1.5. Sayıtlar	5
1.6. Tanımlar	5
İKİNCİ BÖLÜM.....	7
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1. Kuramsal Çerçeve	7
1.1.1. Müzik Eğitimi.....	7
2.1.2. Genel Müzik Eğitimi	7
2.1.3. Özenen-Amatör Müzik Eğitimi.....	7
2.1.4. Mesleki Müzik Eğitimi.....	8
2.1.5. Cumhuriyet Dönemi Öncesi ve Sonrası Anadolu’da Mesleki Müzik Eğitimi	8
2.1.6. Lise Seviyesinde Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlar	10
2.1.7. Konservatuvarlar	11
2.1.8. Güzel Sanatlar Liseleri	12
2.1.9. Güzel Sanatlar Liselerine Öğrenci Seçimi	12
2.1.10. Güzel Sanatlar Liseleri Öğretim Programı	14

2.1.11. Güzel Sanatlar Lisesinden Mezun Öğrenci Yönlendirilmesi	15
2.2. İlgili Araştırmalar	16
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	18
YÖNTEM	18
3.1. Araştırmanın Deseni/Yöntemi	18
3.2. Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu	18
3.2.1. Ankete Katılan Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler	19
3.2.2. Ankete Katılan Öğrenci Çalışma Grubuna Ait Demografik Bilgiler	21
3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri	23
3.3.1. Öğrenci Anketi Araç ve Teknikleri	24
3.3.2. Öğretmen Anketi Araç ve Teknikleri	26
3.4. Veri Toplama Yöntemi ve Süreci	26
3.5. Verilerin Analizi	27
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	28
BULGULAR VE YORUM	28
4.1. Öğrenci Anketi Bulguları ve Yorumları	28
4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	28
4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	29
4.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	30
4.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	31
4.1.5. Beşinci Alt probleme İlişkin Bulgular	32
4.1.6. Altıncı Alt probleme İlişkin Bulgular	33
4.2. Öğretmen Anketi Bulguları ve Yorumları	34
4.2.1. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	34
4.2.2. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	37
BEŞİNCİ BÖLÜM	40
TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER	40
5.1. Tartışma, Sonuç	40
5.2. Öneriler	43
KAYNAKÇA	45
EKLER	47
Ek 1. Öğretmen Kişisel Bilgiler Formu ve Anketi	47
Ek 2. Öğrenci Kişisel Bilgiler Formu ve Anketi	50
Ek 3. Anket İzin Belgesi	52

Ek 4. Lise Seviyesinde Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlar Listesi.....	53
Ek 4.1. Konservatuvarlar	53
Ek 4.2. Güzel Sanatlar Liseleri.....	53
ÖZGEÇMİŞ	56

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.1. 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı Yurt Geneli GSL öğrenci ve öğretmen istatistikleri	3
Tablo 2.1. Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrenci Yetenek Sınavı Değerlendirme Kriterleri	14
Tablo 2.2. GSL'de bulunan müzik bölümü alanlarına ve sınıflara göre haftalık ders çizelgesi	16
Tablo 3.1. Çalışma Grubunun Öğrenci ve Öğretmen Sayısı ve Yüzdeleri.....	18
Tablo 3.2. Çalışmaya Katılan Öğretmen Grubunun Cinsiyete Dağılımı.....	19
Tablo 3.3. Çalışmaya Katılan Öğretmen Grubunun Yaşa Göre Dağılımı.....	19
Tablo 3.4. Çalışmaya Katılan Öğretmen Grubunun Mesleki Deneyimine Göre Dağılımı	19
Tablo 3.5. Çalışmaya Katılan Öğretmen Grubunun Mezun Olduğu Fakülteye Göre Dağılımı	20
Tablo 3.6. Çalışmaya Katılan Öğretmen Grubunun Mezun Olduğu Programa Göre Dağılımı	20
Tablo 3.7. Çalışmaya Katılan Öğretmen Grubunun Bireysel Çalgılarına Göre Dağılımı	20
Tablo 3.8. Çalışmaya Katılan Öğrenci Grubunun Cinsiyete Göre Dağılımı.....	21
Tablo 3.9. Çalışmaya Katılan Öğrenci Grubunda GSL Sınavlarına Girecekler ve Hazırlananların Frekans Yüzdesi	21
Tablo 3.10. Çalışmaya Katılan Öğrenci Grubunun Herhangi Bir Çalgı Kursuna Katılımının Frekans Yüzdesi.....	21
Tablo 3.11. Çalışmaya Katılan Öğrenci Grubunun Ne Kadar Süre Çalgı Kursuna Gittiğinin Frekans Yüzdesi.....	22
Tablo 3.12. Çalışmaya Katılan Öğrenci Grubunun Hangi Çalgıyı Çaldığının Frekans Yüzdesi	22
Tablo 3.13. Çalışmaya Katılan Öğrenci Grubunun Ne Kadar Süredir Çalgı Çaldığının Frekans Yüzdesi.....	22
Tablo 3.14. Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları.....	25
Tablo 3.15. Öğrenci Anketinin Güvenirlilik Değerleri	26
Tablo 4.1. Lise Öğrencilerin Bilgi Boyutu Kapsamında Yer Alan İfadelere Yönelik Değerlendirmelerine Ait Frekans, Yüzdeler, Standart Sapma Ve Ortalama Değerleri.....	28
Tablo 4.2. Lise Öğrencilerin İlgi Boyutu Kapsamında Yer Alan İfadelere Yönelik Ait Frekans, Yüzdeler, Standart Sapma Ve Ortalama Değerleri.....	29

Tablo 4.3. <i>Lise Öğrencilerin LGS Etkisi Boyutu Kapsamında Yer Alan İfadelere Yönelik Değerlendirmelerine Ait Frekans, Yüzdeler, Standart Sapma Ve Ortalama Değerleri.....</i>	30
Tablo 4.4. <i>Lise Öğrencilerin Aile Etkisi Boyutu Kapsamında Yer Alan İfadelere Yönelik Değerlendirmelerine Ait Frekans, Yüzdeler, Standart Sapma Ve Ortalama Değerleri.....</i>	32
Tablo 4.5. <i>Güzel Sanatlar Liselerine Öğrenci Yönlendirmede Etkili Faktörlerin Cinsiyete Göre Bağımsız T Testi Sonuçları.....</i>	32
Tablo 4.6. <i>Güzel Sanatlar Liselerine Öğrenci Yönlendirmede Etkili Faktörlerin Çalgı Kursuna Gitme Durumuna Göre Bağımsız Gruplar T Testi Sonuçları.....</i>	33
Tablo 4.7. <i>Okul İdaremlerine Öğrenci Kazandırmayı Diğer %10'luk Dilimdeki Liseler Gibi Prestijli Bulur İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri .....</i>	34
Tablo 4.8. <i>Okul İdaremlerine Öğrencilerin Bireysel Yeteneklerine Göre Liselere Yönlendirmelerini Destekler İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri.....</i>	34
Tablo 4.9. <i>GSL'lere Öğrenci Yönlendirirken Okul İdaremlerine Yetenek Sınavına Hazırlık Çalgısı (Piyano, Org) İhtiyaçlarını Temin Eder İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri.....</i>	35
Tablo 4.10. <i>Yetenekli Öğrencileri Çalıştırmak İçin Okul Sonunda Kurs Veya Egzersiz Gibi Çalışma Saati Yaratabiliyorum İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri .....</i>	35
Tablo 4.11. <i>Yetenekli Öğrencilerimin Velilerinden GSL'ler Hakkında Olumlu Tepkiler Alırım İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri.....</i>	36
Tablo 4.12. <i>Yetenekli Öğrencilerimin Velileri Çocuklarını GSL'lere Hazırlamamı Destekler İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri.....</i>	36
Tablo 4.13. <i>GSL'lere Öğrenci Yönlendirirken Diğer Branştaki Öğretmenlerle Etkileşim Halinde Olurum İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri.....</i>	36
Tablo 4.14. <i>GSL'de Bulunan Öğretmenlerle Devamlı Etkileşim Halindeyim İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri.....</i>	37
Tablo 4.15. <i>Şehrimizde Bulunan GSL'yi Eğitimi Açısından Öğrencilerime Rahatlıkla Tavsiye Edebilirim İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri.....</i>	37
Tablo 4.16. <i>Müzik Öğretmenliği Mesleğini, Hayat Standartları (Maddi) Yeterliliği Bakımından Çocuklara Rahatlıkla Tavsiye Edebilirim İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri.....</i>	38
Tablo 4.17. <i>Müzik Öğretmenliği Mesleğinin Manevi Tatmin (Huzur Ve Kendini Gerçekleştirme) Bakımından Çocuklara Rahatlıkla Tavsiye Edebilirim İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri .....</i>	38
Tablo 4.18. <i>GSL'leri Müzik Alanında Bir Meslek Seçimi İçin Gerekli Görüyorum İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri .....</i>	39

Tablo 4.19. *GSL Yetenek Sınavı Zorluk Seviyesi Öğrenciler İçin Uygundur İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri* 39

SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ

Arş. Gör.	: Araştırma Görevlisi
Doç.	: Doçent
Dr.	: Doktor
<i>f</i>	: Frekans
GSL	: Güzel Sanatlar Lisesi
LGS	: Liseye Geçiş Sistemi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
Öğr. Ü.	: Öğretim Üyesi
Prof.	: Profesör
SS	: Standart Sapma
s.	: Sayfa Numarası
THM	: Türk Halk Müziği
TSM	: Türk Sanat Müziği
YKS	: Yükseköğretim Kurumları Sınavı
$\bar{X}$	: Ortalama

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Sanat, tarih öncesinden bu yana insanların duygu, düşünce ve hayal güçlerini dile getirme aracı olmuştur. Nasıl ki insanların fizyolojik ihtiyaçlarını karşılayacak gerekli maddiyata ihtiyaca varsa, duygu düşüncelerini ifade edebilecek ve kendini gerçekleştirmeyi hedeflediği maneviyata da ihtiyacı vardır. Bu soyut gereksinimler karşısında sanat, ilk insanların avlanma anlarını duvara resmetmeleriyle başlayıp günümüzde yapılan devasa konser salonlarındaki karmaşık senfonilere uzanan uzun bir süreç içerisinde günümüze gelmiştir.

Belirli ve düzenli yöntemlerle insan duygularını sesle ifade etme sanatı olan müzik, birçok sanat dalı arasında, insan ve toplum üzerindeki bıraktığı işlev bakımından en etkililerinden bir tanesi olarak kabul görmektedir.

Müziğin insan yaşamındaki bireysel işlevini açıklarsak, bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sezışsel olarak müziğin etkisinde kalmak, dengesi yerinde, sağlıklı, başarılı ve mutlu bir birey sonucunun ortaya çıkacağını formüle edilebilir (Uçan, 2018).

Birey müziğin kendine kattığı bilişsel, duyuşsal ve devinişsel faydalar sayesinde Maslow' un ihtiyaçlar hiyerarşisinin en üstünde yer alır. Kendini tanıyan, kendine güvenen, kendini kanıtlayan kısacası kendini gerçekleştiren bireylerdir. Müzik aynı zamanda toplum arasında bireylerin ilişkilerini düzenleyip, dayanışma yaratan, belli değerler arasında kaynaşmayı ve paylaşmayı sağlayan bir etkidir. Müzik ve müzik eğitiminin kalitesi, toplumların refah ve gelişmişlik düzeyiyle doğru orantılı bir olgudur (Erdal, 2007).

Öğrencide istenilen müziksel davranışı müzik eğitimi sayesinde kazandırabiliriz. Günümüzde kaliteli bir müzik eğitiminin bireyler ve toplumlar üzerindeki faydaları tüm dünya üzerinde kabul görmüş bir gerçektir. Kaliteli bir müzik eğitimi alan kişilerin bilişsel anlamda kendini iyi ifade edebilen konsantrasyonu gelişkin, sosyal anlamda özgüveni yerinde, çevresine duyarlı, doğayı ve insanı seven estetik bireyler olması kaçınılmazdır. Müziğin ve müzik eğitiminin bireyler üzerinde bu denli önemli olduğu günümüzde iyi planlanmış bir eğitim politikası olması kesin bir ihtiyaçtır. İyi planlanmış müzik eğitimi için gerekli olan fiziki ihtiyaçlar ve öğretim planıyla birlikte öğretim sürecini iyi düzenleyen, uygulayan ve yöneten profesyonel bir eğitimcinin de olması gerekmektedir.

Bireye kendi yaşantısı yoluyla istedik müziksel davranış kazandırmada birinci derecede rol oynayan özne, müzik öğretmenidir. Müzik öğretmenin kişisel nitelikleri öğrencinin müzik dersine, okula ve müzik öğretmenine karşı geliştireceği tutumun yönünü belirleyecektir. Bu kişisel niteliklerden bazıları hoşgörülü olma, sabırlı olma, açık fikirli olma, anlayışlı olma, cesaretlendirici olma, destekleyici ve sorun çözücü olma, güvenilir olma, güler yüzlü olma, şakacı olma, yeniliklere açık olma. Bu özelliklerin. İstediği yönde sergilenmesi, okulda olumlu bir atmosferin yaratılmasına, sınıfta uygun bir eğitim ortamının oluşmasına ve dersin daha verimli olmasına neden olacaktır (Akbulut, 2006, s. 3).

İlkokul ve ortaokul seviyesinde kaliteli bir genel müzik eğitimi alan öğrencinin kendi yetenek ve ilgisini keşfedip, bilinçlenmesinin ardından müziği mesleki bir seçim olarak görmeye başlamasıyla; müzik sanatçılığı, müzik eğitimciliği, müzik bilimciliği ve müzik teknolojisi gibi bölümleri kendine hedef belirleyecektir. Bu hedef doğrultusunda çocukların yetenek ve kapasitesinin belirlenmesinde yine müzik öğretmenin rolü büyüktür. Müzik eğitimcisinin, öğrencilerin keşfedilen müzik yeteneği doğrultusunda yönlendirilmesindeki oynadığı önemli rol, mesleki müzik eğitimi veren kurumlarının mezun kalitesiyle de doğrudan ilgilidir. İlk ve ortaokul düzeyinde iyi bir temel müzik eğitimi alan, kendi yetenek ve becerisini keşfeden öğrencinin bu kurumlara başvurup, yerleşmesiyle kaliteli mezun öğrenci miktarını olumlu yönde etkileyip arttıracaktır.

Öğrencilerin müziksel yeteneğini keşfedip müziği meslek olarak devam ettirmek istediklerinde, mesleki müzik eğitimi veren kurumlara yönelmesi kaçınılmazdır. Yurdumuzun birçok ilinde bulunan 82 Güzel Sanatlar Lisesi, hem yaşadığı illerde olması ya da yaşadığı illere yakın olması bakımından bu öğrencilerin yeteneklerini geliştirip, müziği bir meslek olarak devam ettirebilecekleri kurum tercihlerinin başında yer almaktadır.

Güzel Sanatlar Liseleri müzik alanında iyi yetişmiş sanatçı bilincine sahip, kendi alanında bilgi ve becerilerle donanmış, kültürel olarak donanımlı bireyler yetiştirip o bireyleri eğitim aldığı alandaki üniversitelere hazırlamak ve yönlendirmek amacını üstlenmiş kurumlardır (Albuz, 1996). Yurdumuzda bulunan GSL'lerden mezun olmaya hak kazanan öğrencilerin büyük çoğunluğu mesleki müzik eğitiminin devamında üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarına yerleşmekte olup mezuniyetlerinin ardından genellikle devlete bağlı veya özel ortaokullarda ve liselerde müzik öğretmeni olmaktadır.

Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Eğitimcisi yetiştiriciliğinde önemli bir konumda olması GSL'lere yönlendirilen ve yerleşen öğrenci kalitesini de önemli kılmaktadır. 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı Güzel Sanatlar Liseleri öğrenci ve öğretmen istatistikleri incelendiğinde, GSL'lerin derslik sayısının 890 ve yerleşen öğrenci sayısının 14659 olduğu

görülmektedir. Buradan sınıf öğrenci ortalamasının 16 (on altı) olduğu ve gerekli kontenjanın epey altında olduğu sonucu çıkmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018).

Tablo 1.1. 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı Yurt Geneli GSL Öğrenci Ve Öğretmen İstatistikleri

GSL	Öğrenci			Öğretmen			Derslik
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	
Okul Toplamı	14659	6264	8413	2285	1241	1044	890
82							

Belirlenen komisyon tarafından okulun fiziki şartlarının tespiti amaçlı bir tutanak hazırlanır. Bu tutanak sonrasında, fiziki ortamın eğitim öğretim için yeterli düzeyde olduğu Güzel Sanatlar Liselerinde, her şubeye alınması gereken öğrenci miktarı 30 olmalıdır (MEB, 2018).

Yurdumuzda bulunan bazı GSL'lerin müzik bölümü yetenek sınavlarına başvurunun gereken başvuru kontenjanının epey altında olması nedeniyle nitelikli öğrenci seçimi yapabilmek epey zorlaşmıştır. Yetenek sınavı mülakat sonucunun sağlıklı olabilmesi için, belirlenen sınıf kontenjanının en az beş katı başvuru olması gerekmektedir (Uçan, 1997, s. 18). Günümüzde GSL' lere başvurunun endişe uyandırıcı şekilde azalması kuruluşundaki heyecana ve hayallere ters düşmektedir. GSL'lere öğrenci yönlendirilmesinin ve kazandırılmasının yeteri ölçüye ulaşması durumunda mezun olan öğrencilerin kalitesi tartışılmaz olumlu etkilenecektir. Donanımlı bir şekilde GSL'deki eğitimini tamamlayan öğrenci, herhangi bir konservatuvardan, Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği veya Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimlerinden mezun olmasıyla birlikte, mesleklerini daha verimli ve kaliteli yapacaktır. Genellikle üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarını tercih edip müzik eğitimcisi olan GSL öğrencileri ortaöğretim kademesinde verdiği eğitim ile birlikte toplumun müzik kültürü üzerinde önemli bir etkiye sahip olacaktır.

Özel Yetenek Sınavlarının yapılacağı süreçte ilk sınavda kontenjanını dolduramayan GSL'ler o dönem Milli Eğitim Bakanlığı'nın belirlediği sonraki bir zamanda ikinci bir sınav düzenleyerek kontenjanı eksik kalan sınıfını veya sınıflarını doldurmaya çalışmaktadır. İkinci sınavla birlikte hatta üçüncü sınav düzenlemek zorunda kalan GSL'lerin sınav miktarı arttıkça başvuruda bulunan öğrencilerin hazırbulunuşluğunda ve yetenek sınavında bulunan komisyonun kişisel değerlendirme kriterlerinde düşüş görülmesi kaçınılmazdır.

Bu araştırmada, Güzel Sanatlar Liselerine ğrenci yönlendirmede ğrenci ve ğretmen bakış açısından karşılarına çıkan problemler saptanmaya çalışılmıştır. Öğrencinin yeteneğini keşfetmesinde hem öğretmenin hem de ailenin büyük sorumluluğu vardır. Müzik ğretmenlerine düşen bu sorumluluk, öğrencinin müzik alanındaki bilgi ve ilgi düzeyini fark edip, aile ve okul işbirliğiyle hareket etmesi muhakkak daha olumlu sonuçlar ortaya çıkmasına yol açacaktır. Aynı zamanda ortaokuldan liseye geçiş evresindeki Liseye Geçiş Sistemi (LGS) sorumluğu altındaki öğrencinin üzerindeki baskı ve ailesinin sanat okullarına karşı tutumu yetenekli öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda bir liseye yönlendirmelerinde etkili olduğu bir gerçektir.

Bu açıklamalar doğrultusunda araştırma için ulaşılan problem cümlesi şöyle belirlenmiştir.

1.1.1. Problem Cümlesi

Güzel Sanatlar Liselerine ğrenci yönlendirmede yaşanan problemler nelerdir?

1.1.2. Alt Problemler

1. 8. Sınıf ğrencilerinin Güzel Sanatlar Liseleri hakkında bilgi düzeyleri nedir?
2. 8. Sınıf ğrencilerinin Güzel Sanatlar Liseleri hakkında ilgi düzeyleri nedir?
3. 8. Sınıf ğrencileri açısından Güzel Sanatlar Liselerine ynlenmelerinde yaşanan problemlerde LGS'nin etkisi nedir?
4. 8. Sınıf ğrencileri açısından Güzel Sanatlar Liselerine ynlenmelerinde yaşanan problemlerde ailenin etkisi nedir?
5. 8. Sınıf ğrencilerinin Güzel Sanatlar Liselerine ynlenmelerinde yaşanan problemlerde bilgi, ilgi, LGS ve Aile faktörlerinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
6. 8. Sınıf ğrencilerinin Güzel Sanatlar Liselerine ynlenmelerinde yaşanan problemlerde bilgi, ilgi, LGS ve Aile faktörlerinin, herhangi bir çalgı almaya göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
7. Ortaokul Müzik ğretmenlerinin Güzel Sanatlar Liselerine ğrenci yönlendirirken 'okul, idare ve veli' ile işbirliği nasıldır?
8. Ortaokul Müzik ğretmenlerinin Güzel Sanatlar Liselerine ğrenci yönlendirmede yaşanan problemlere ilişkin 'kişisel' görüşleri nedir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönlendirmede yaşanan problemleri tespit ederek, bu liselere daha donanımlı ve yetenekli öğrencilerin başvuru sayısı nasıl arttırılabilir sorusuna çözüm önerisi hazırlamak amacı ile yapılacaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönelimini arttırıp öğrenci kalitesinin yükselmesi bakımından önemlidir. Ayrıca mesleki müzik eğitimine lise seviyesinde başlayıp lisans seviyesinde müzik bölümlerine yerleşen öğrencilerin mezun oldukları bölümlerinden daha donanımlı çıkması açısından da önemlidir. GSL Müzik Bölümlerinden mezun öğrencilerin büyük çoğunluğunun üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarına yerleştiği düşünülürse, ortaokul ve lise seviyesindeki örgün müzik eğitimi kalitesi ile doğrudan bağlantısı olması açısından da araştırmanın önemi büyüktür.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırmanın sınırlılıkları şu şekilde belirlenmiştir:

1. Bu araştırma Uşak/Merkez sınırları içerisinde devlet ortaokullarında görev yapmakta olan müzik öğretmenleri ile sınırlıdır.
2. Araştırma Uşak/Merkez sınırları içerisinde 2018-2019 Eğitim ve Öğretim yılında öğretime devam eden 8. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır
3. Bu araştırma tez yazarının kendi olanaklarıyla birlikte, yüksek lisans eğitimi süreci ve imkânlarıyla sınırlıdır.

1.5. Sayıtlar

Belirlenen sayıtlar şu şekildedir:

1. Araştırmanın anketine katılan öğrenciler ve müzik öğretmenlerin ankette bulunan sorularına bilinçli ve özgür yanıtlar verildiği varsayılmıştır.
2. Araştırmanın yöntemi ise, araştırmanın amacına ve hedeflediği problem çözümüne uygundur.
3. Araştırmanın örnekleme ise, evren temsiline yetecek sayıda olduğu düşünülmektedir.

1.6. Tanımlar

Müzik Eğitimi: Bireyde müzikal anlamda istendik davranış değiştirme sürecidir.

Mesleki Müzik Eğitimi: Yeteri düzeyde yeteneğe sahip, müziğin bir alanını meslek olarak sürdürmek isteyen kişiler için verilen müzik eğitimidir.

Güzel Sanatlar Lisesi: Ortaokul kademesi sonrası resim ve müzik bölümlerinde, güzel sanatlarla ilgili bilgi ve beceri kazandırmayı amaçlayan dört yıllık lise kurumlarıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

2.1.1. Müzik Eğitimi

Eğitim; İdealistler'in yaratıcıya ulaştırmak için yaptıkları etkinlikler, Realistler'in bireyi kültürel değerlerine göre yetiştirme süreci, Marxistler'in çatışmayı ve zıtlasmayı minimuma indirip üretimi arttırma süreci, Pragmatistler'in kişinin yaşantısıyla istenilen davranışı kazandırma süreci, Varoluşçular'ın ise insanı öz bilgisine ulaşma sürecidir (Sönmez, 2015).

Eğitimi, bireyde istendik davranış oluşturma süreci olarak tanımlarsak müzik eğitimini ise, bireyde müziksel olarak istendik davranış kazandırmayı amaçlayan süreç olarak özetleyebiliriz. Müziksel davranışlar; herhangi bir çalgıyı seslendirme, vokal söyleme, müziksel işitme-okuma-yazma, müzik beğenisini geliştirme ve müziksel yaratıcılığı arttırma olabilir.

Müziksel davranışı gelişen bireyler toplumlarını etkilerler. Bu toplumlarda ise grup ve bireyler arasındaki iletişimin daha olumlu, etkili, yararlı ve verimli olması kaçınılmazdır (Uçan, 2018).

Müzik eğitimi, hedeflediği profilin hedeflerine göre üç ana bölüme ayrılır bunlar; genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimidir (Uçan, 2018).

2.1.2. Genel Müzik Eğitimi

Herhangi bir grup ayrımı olmadan kişinin asgari düzeyde müzik bilgisi kazanmasını, yaşantısı içerisindeki müzik beğenisini ve genel müzik kültürünü geliştirmeyi amaçlayan müzik eğitimidir. Kişinin anasınıflarından başlayıp, ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite içerisindeki aldığı müzik eğitimi buna örnek olabilir.

2.1.3. Özengen-Amatör Müzik Eğitimi

Müzik öğretim programı dışında kişinin belli bir müzik dalında amatör olarak kendini geliştirmesi ya da geliştirmek istemesi olarak özetlenebilir. Müziksel zevkinde kendini gerçekleştirmek isteyenleri veya o dalda daha aktif, istekli ve ilgili kişileri geliştirmeyi amaçlayan müzik eğitimidir. Müzik dershaneleri, bireysel kurslarda çalgı veya

ses eğitimi alan kişiler gibi örgün eğitim dışındaki tüm müzik etkinlikleri bu duruma örnek olabilir.

2.1.4. Mesleki Müzik Eğitimi

Müzik alanında yetenekli olan ve müzik alanında bir meslek tercih eden kişilere belli mesleki birikim ve donanımları kazandırmayı amaçlayan müzik eğitimidir. Lisans seviyesindeki müzik sanatçılığı, müzik eğitimciliği, müzik bilimciliği veya müzik teknolojisi eğitimi veren üniversiteler, ilköğretim ve ortaokul seviyesinde konservatuvarlar ve Güzel Sanatlar Liseleri mesleki olarak müzik eğitimi veren kurumların başında gelmektedir.

Müziğin mesleki eğitimi, müziğin bütünü veya belli bir dalını meslek olarak sürdürmek isteyen kişilere göre olup, onlara müzik alanındaki mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı, amaçlar (Uçan, 2018).

Bu çalışma, konu itibarıyla mesleki müzik eğitimi veren bir kurumun problemlerinden birini ele aldığı için yoğunluklu olarak mesleki müzik eğitimi veren kurumlar üzerinde durmak faydalı olacaktır. Bu sebeple kronolojik olarak yurdumuzda bulunan mesleki müzik eğitimi veren kurumlar genel hatlarıyla incelenecektir.

2.1.5. Cumhuriyet Dönemi Öncesi ve Sonrası Anadolu’da Mesleki Müzik Eğitimi

Anadolu’da Türk devletlerinin müzik eğitim sistemini inceleyecek olursak Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi kronolojisini izlenir. Bu gidişat ve süreç içerisinde Anadolu Türk Devletleri Müzik Eğitimi her bakımdan değişim ve gelişim göstermiştir.

Selçukluda din temelli yapılan müzik; genel müzik eğitimi olarak çoğunlukta Sübyan mekteplerinde ve Medreselerde verilirdi. Tekkeler ve Saraylarda özenen müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi ise Tabihaneler, tekkeler ve medreselerin belli bölümlerinde veriliyordu. Osmanlıda da başlarda genel itibarıyla din temelli olan müzik eğitimi son dönemlerine doğru laik müzik anlayışına doğru yol almaya başlamıştır. Genel müzik eğitimi Sübyan ve Enderun Okullarında, özenen müzik eğitimi Saray ile belli Tekke, Konak ve Derneklerde veriliyordu. Mesleki eğitim ise genellikle Mehterhaneler, Enderun Musiki Mektebi ile Darülhuffaz ve Darülkurralarda veriliyordu. Son dönemlerinde ‘Maarifi Umumiye Nizannamesi (Genel Eğitim Tüzüğü) ‘ile birlikte Rüştüyeler, Öğretmen Okulları, ve belli İlkokullarda genel müzik eğitimi veriliyordu (Uçan, 2018).

Cumhuriyet döneminde Mustafa Kemal ATATÜRK’ ün liderliğinde çağdaş, modern ve laik anlayışla müzik eğitimi konusunda köklü değişikliklere gidildi. 1924 Tevhidi

Tedrisat kanununun temellerini attığı yeni eğitimi sisteminde müzik eğitimi düzenlemeleriyle ilgili birçok yasa, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge yayımlandı. Bu düzenlemelere paralel olarak da genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi büyük ölçüde ilerleme sağladı. Aynı zamanda cumhuriyetin ilk yıllarından günümüze mesleki müzik eğitimi alanında birçok yenileme, geliştirme ve düzenleme yapıldı.

Yurt dışından getirilen alanına hâkim müzik adamları ile yurt dışında eğitim alıp yurda geri dönen müzik adamları sayesinde yurt içi ve yurt dışında başarılar kazanmış müzik eğitimcisi, müzik sanatçısı, müzik bilimcisi ve müzik teknologları yetiştirildi. Bu yenilenme ve düzenlemelerin sonucunda devletin ve toplumun beklentileri, Türk gelenek görenekleri ve çağdaş dünya müziğinin sentezlenmesi sonucunda Türkiye Cumhuriyeti modern ülke müzik eğitimi niteliğini kazanmış oldu.

Sanatçı yetiştiren kurumlarda mesleki müzik eğitimi ise 1917’ de İstanbul’da kurularak günümüz Konservatuvar eğitiminin temellerini attığı Darülelhan (nağme evi, şarkı evi) kurumudur. Önceleri sadece Geleneksel Türk Müziği öğretirken ileriki yıllarında çok sesli müziği de kendi programı içerisine almıştır. Birinci dünya savaşı sonrası İstanbul’un işgali sonucu Darülelhan’ın 4 yıl boyunca eğitime ara vermesinin ardından 1921 yılında kapatılmıştır. 1923 yılında eğitime tekrar başlayan kurum 1927 yılında yeni düzenlemelerle doğu müziği şubesini kapatarak sadece batı müziği alanında eğitimine devam etmiştir. Darülelhan ismi İstanbul Belediye Konservatuvarı olarak değiştirilerek müzik çalışmalarıyla birlikte tiyatro ve bale bölümleri de kurularak eğitim vermeye başlamıştır. 1986 yılında ismi İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı olarak değiştirilmiştir.

Cumhuriyetin ilanının ardından mesleki müzik eğitimi verecek okulların kuruluşuna hız verilmiş, ortaokul ve liselere müzik eğitimcisi eğitmek amacıyla 1 Kasım 1924’ de Musiki Muallim Mektebi kurulmuştur. Okul müdürlüğünü Osman Zeki ÜNGÖR’ ün yaptığı mektepte, yurt dışında eğitim alıp yurda dönüş yapan Ekrem Zeki ÜN, Necil Kazım AKSES ve Ahmet Adnan SAYGUN gibi sanatçılar da öğretmenlik yapmıştır. Musiki Muallim Mektebi’nin kuruluş amacı öğretmen yetiştirmek olsa da ileriki zamanlarda orkestraya müzisyen yetiştirmeye de başlamış ve öğretmen yetiştiren kurumdan sanatçı yetiştiren kuruma dönüşmesi 1936’da kurulacak olan Ankara Devlet Konservatuvarının temellerini oluşturmuştur (İlyasoğlu, 1999).

1936 yılında Musiki Muallim Mektebinin bir kolu olarak eğitimine başlayan Ankara Devlet Konservatuvarı 1941 yılında yayınlanan yönetmelik ile ilkokuldan sonra bir yıl hazırlık olma şartıyla üç yıl ortaöğretim ve altı yıl yükseköğretim seviyesinde eğitim

vermeye başlamıştır. Parasız yatılı olarak eğitim alan öğrenciler Devlet Operası ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasına elaman ihtiyacını karşılamıştır (İlyasoğlu, 1999).

Musiki Muallim Mektebinin sanatçı yetiştiren bir kurum profiline geçmesinin ardından 1937 yılında Gazi Orta Muallim Mektebi açılarak, Musiki Muallim Mektebinde müzik eğitimcisi olarak yetişecek öğrenciler bu kuruma geçiş yapmıştır. Daha sonrasında Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü ismini alan kurum mezunları ortaokul ve lise dengi okullarda müzik öğretmeni olarak atanarak görevlendirilmiştir (*Gazi Üni. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Tarihçesi*, 2019).

Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünün açılışının ardından 1969 İstanbul Üniversitesi Eğitim Enstitüsü, 1973 İzmir Buca Eğitim Enstitüsü kurumları takip etmiştir.

Cumhuriyet Döneminde mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda gelişme ve yenileşme daha çok yükseköğretim kurumlarında yapılmıştır.

Günümüzde ise lisans seviyesinde mesleki müzik eğitimi veren dört ana dal; müzik sanatçılığı, müzik bilimciliği, müzik teknikçiliği ve müzik öğretmenliğidir. Müzik sanatçıları Devlet Konservatuvarları ve üniversitelerin içinde olan Sahne Sanatları Fakültelerinde, müzik bilimcileri Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarının Müzikbilimleri veya Müzikoloji bölümünde, müzik teknikçileri Devlet Konservatuvarlarının Çalgı Yapım Bölümlerinde, müzik eğitimcileri ise Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Anabilim Dallarında yetiştirilmektedir (Uçan, 2018).

Günümüz modern dünyasında sanatın hızla gelişip ilerlemesi sonucu daha donanımlı, daha birikimli, alanına hâkim sanatçı ve müzik eğitimcisine ihtiyaç duyulmuştur. Bu sebeptendir ki iyi yetişmiş bir müzik eğitimcisi ya da sanatçı için erken mesleki müzik eğitimi hayati bir önem taşımaktadır. Müziği meslek olarak hedefleyen bireyin hedeflerine daha verimli ilerleyebilmesi ve hedeflerini gerçekleştirmesi için mesleki müzik eğitimini ortaokul veya lise denginde olan kurumlarda mesleki müzik eğitimi alması önemlidir. Bireyin hedeflediği sanatçı, müzikolog, müzik teknolojüğü veya müzik eğitimcisi olma yolunda aldığı erken eğitim sayesinde, mezun olduğu fakülteden ülkemizin ihtiyacı olan, alanında kendini iyi yetiştirmiş bir birey olarak mezun olması kaçınılmazdır.

2.1.6. Lise Seviyesinde Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlar

Müzik eğitimi mesleksel veren kurumlar ilkokul seviyesinden başlayıp üniversite seviyesine devam ederek farklılık gösterirler. İlkokul/ortaokul seviyesinde sadece bazı Devlet Konservatuvarları eğitim verirken, lise seviyesinde ise bazı Devlet Konservatuvarları

ile Güzel Sanatlar Liseleri mesleki müzik eğitimi vermektedir. İlkokul ve ortaokul düzeyinde mesleki müzik eğitimi veren Devlet Konservatuvarları yarı zamanlı ve tam zamanlı eğitim vermekle birlikte, lise düzeyinde mesleki eğitim veren Devlet Konservatuvarları ve Güzel Sanatlar Liseleri tam zamanlı örgün eğitim vermektedir.

2.1.7. Konservatuvarlar

Konservatuvarlar sanatçı yetiştirmek için amacı ile var olan kuruluşlardır. Lise düzeyindeki konservatuvarların müzik bölümlerinde genel ortaöğretim kurumlarında uygulanan öğretim programı ile alan dersleri ve yardımcı alan derslerinin bulunduğu bir öğretim planı uygulanır. Lise seviyesinde mesleki müzik eğitimi veren konservatuvarların ikisi Ankara’da olup ülkemizde toplam on iki tane konservatuvar bulunmaktadır.

Konservatuvar Müzik bölümü öğrencinin genel kültür dersleriyle birlikte uzmanlaşacağı bir bölüm üzerinde yoğunlaşarak;

- Eğitim-öğretim sürecini kendi yetenekleri üzerinde yoğunlaşarak devam ettirmelerini,
- Buldukları programdan daha fazla uğraş gerektiren bir üst programa geçmeyi sağlamalarını,
- Sadece icracı olmamakla birlikte aynı zamanda alanı doğrultusunda yenilikler getirebilen, yaratıcı kişiler olmalarını,
- Araştıran ve keşfeden bireyler olmalarını,
- Kendi kültürümüzün müzik eserleriyle birlikte, uluslararası müzik kültürünü de iyi yorumlayabilen kişiler eğitmeyi amaçlayan kurumlar olmuştur (Resmi Gazete, 2015).

Konservatuvar Lise Müzik Bölümlerinin 9. sınıfa öğrenci alımı, Müzik ve Bale Ortaokullardan ya da herhangi bir kurumun 8. Sınıfından mezun öğrencilere açmış oldukları yetenek sınavıyla kabul etmektedirler.

Konservatuvar lise devresinin 4 yıl olduğu müzik bölümleri öğrencilerin uzmanlaşabilecekleri alanlar;

- Keman, viyola, viyolonsel ve kontrbasta oluşan yaylı çalgılar anasanat dalı,
- Flüt, klarnet, fagot, obua, korno, trombon, trompet, tubadan oluşan üflemeli çalgılar anasanat dalı ve vurmali çalgılar anasanat dalı,
- Piyano, gitar ve arp bölümlerinden oluşan, piyano anasanat dalı: mevcut olmaktadır.

4 yıllık konservatuvar lise kademesini tamamlayan öğrenciler buldukları okulun lisans kademesinde devam edebilirken isterlerse de diğer bir üniversitenin kabul sınavlarına katılarak eğitimine devam edebilmektedirler.

2.1.8. Güzel Sanatlar Liseleri

Güzel Sanatlar Liseleri, öğrencilere ilgili sanat dalı hakkında gerekli beceri ve bilgileri öğretme amacıyla olup güzel sanatlar alanında kendi dalında mesleki olarak hâkim ve donanımlı insanlar yetiştirmeyi hedefleyen kurumlardır (MEB, 2018).

İlk GSL 1989 yılında Milli Eğitim Bakanlığı görevine devam eden Avni AKYOL önderliğinde İstanbul'da açılmıştır. İlerleyen yıllarda sayısı gittikçe artan GSL'ler daha sonraki yıllarda pek çok ilimizde açılarak 2018-2019 öğretim yılında Ankara'da iki, Balıkesir'de iki, İstanbul'da dört, İzmir'de iki, Kırklareli'nde iki tane olup Türkiye genelinde 82 adet Güzel Sanatlar Lisesi bulunmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığının yayımladığı 1608 sayılı genelgede öğretim programlarında değişiklik olmaksızın “Ortaöğretimde Okul Çeşitliğinin Azaltılması” amacıyla Güzel Sanatlar Lisesi ve Spor Lisesini aynı ad altında bir araya getirip Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi adı altında birleşme kararı alınmıştır. Daha sonrasında 2010 da yapılan 18. Milli Eğitim Şurasında alınan kararla birlikte birbirinden farklı iki değişik disiplinle ilgilenen olan Güzel Sanatlar Liseleri ve Spor Liselerinin aynı isimden çıkarılıp farklı binalarda öğretim faaliyetine devam etmesi kararı alınarak tekrardan iki farklı yapıya dönüştürülmüşlerdir. 2013-2014 eğitim-öğretim yılında da “spor bölümü” ibaresi kaldırılıp Güzel Sanatlar Liselerine dönüştürülmüştür.

2.1.9. Güzel Sanatlar Liselerine Öğrenci Seçimi

Türkiye genelinde 74 ilde toplam 82 GSL bulunmakta olup verdiği eğitim programları açısından resim ve müzik olarak iki ana bölüme ayrılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığının 01.9.2018 tarihli ve 30522 sayılı Resmî Gazete’de yayımladığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği’ne göre; Ortaokul sonrasında dört yıllık eğitimiyle yatılı ve/veya yatılı olmayan öğretim veren liselerdir. Sınıf içi maksimum öğrenci miktarı 30 kişi olmakla birlikte her bir bölümün aldığı öğrenci sayısı iki şubeyi aşamaz. Ortaokuldan mezun olan, arasında sekizinci sınıftan dokuzuncu sınıfa geçecek olan öğrencilerden yetenek sınavı sonucunda alınacaklardır (MEB, 2018).

Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü’ne yetenek sınavı ile öğrenci alınacak olup, yetenek sınavı komisyonlarının sınav yapacak okulun iki alan öğretmeni ile milli eğitim müdürlüğünün belirlediği başka okulda görev yapmakta olan bir alan öğretmeni ve il veya

ilçe milli eğitim müdürlüğünün görevlendirdiği alan uzmanı akademisyen görevlendirilir. Uzman akademisyenin bulunmadığı durumlarda da yine milli eğitim müdürlüğünün belirlediği bir başka bir o branşta olan öğretmen komisyonda yer almaktadır (MEB, 2018).

Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü öğrenci özel yetenek giriş sınavlarının tek, iki ya da üç aşamada yapıldığı anlaşılmaktadır. Sınavlardaki soru hazırlama işlemi komisyon ya da müziksel işitme-okuma- yazma dersi öğretmeni tarafından hazırlanmaktadır. Sınavların değerlendirilmesinin aritmetik ortalama veya minimum-maksimum değerler çıktıktan sonra diğerlerinin aritmetik ortalamasını almak biçiminde iki aşamada yapılmaktadır (Yağcı, 2010, s. 223-231).

GSL'lerin müzik bölümü yetenek sınavı oluşturulan komisyon karşısında bakanlıkça belirlenen tarihlerde yapılır. Sınavlarda öğrencilerin müziksel becerileri önceden belirlenmiş ölçeklerle tespit edilir. Bu ölçekle birlikte öğrencinin yetenek sınavı puanı ve ortaokul başarı puanının ortalaması alınır (MEB, 2018).

Tablo 2.1. *Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrenci Yetenek Sınavı Değerlendirme Kriterleri*

Yetenek Sınav Puanının Belirleyicileri	Yetenek Sınav Puanı	Yerleştirme Puanının Belirleyicileri	Yerleştirme Puanı
1-Müziksel İşitme	26 Puan		
1a-Tek Ses	3		
1b-İki Ses	6		
1c-Üç Ses	9		
1ç-Dört Ses	8		
2-Ritimsel Bellek	32 Puan		
2a-Ritim Tekrarı (2/4 Tonal)	16	Yetenek sınav puanının % 70'i	Ortaokul başarı puanının % 30'u
2b-Ritim Tekrarı (5/8 Modal)	16		
3- Ezgisel Bellek	32 Puan		
3a-Ezgi Tekrarı (2/4 Tonal)	16		
3b-Ezgi Tekrarı(4/4Tonal)	16		
4-Müziksel Çalma ve Söyleme	10 Puan		
4a-Müziksel Söyleme	5		
4b-Müziksel Çalma	5		

Tablo 2.1.'de görüldüğü gibi müzik bölümü yetenek sınavı dört aşamadan oluşmaktadır. Müziksel işitme, ritimsel bellek, ezgisel bellek, müziksel çalma ve söyleme alanlarında yetenekleri ölçülür. Her aşamanın ise puanlaması farklı olmaktadır.

Öğrenci yetenek sınavında baraj sınırı olan 50 puanı alamayan öğrenciler başarısız sayılıp değerlendirilmeye alınmayacaktır. Yetenek sınavı sonucunda 50 ve üzeri alan öğrenciler okula kabul sıralamasına girmeye hak kazanıp 100 puan üzerinden oluşacak başarı puanının %70'ini yetenek sınavı %30'unu ortaokul başarı puanı oluşturulacaktır.

Öğrencilerin sınav sonrası en yüksek puandan aşağıya sıralandıktan sonra asıl ve yedek liste belirlenip okulların internet sayfalarında yayınlanır ve kesin kayıtlar yapılır. Kesin kayıtların yapılması ardından açık kontenjan bulunması halinde yedek listeden kayıt yaptırmaya hak kazananlar tespit edilip öğrenci velilerine bilgi verilir. Açık kontenjanı bulunup da yedek listesinde yeterli miktarda öğrenci olmayan okullar ile oluşturacak yedek listesi olmayan okullar aynı ay içerisinde aynı usullerle ikinci sınav yaparak öğrenci alım sürecini tamamlarlar (MEB, 2018).

2.1.10. Güzel Sanatlar Liseleri Öğretim Programı

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümüne Giriş Yetenek Sınavından başarılı olup kesin kayıt yaptırmaya hak kazanan öğrenciler 2016'nın Ağustos ayında 2707 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan yönergeye göre 2016-2017 eğitim öğretim yılı itibariyle GSL Müzik Bölümüyle birlikte Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği alanlarında yoğunlaşabileceği bölümleri de tercih edebilirler.

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümlerinde uygulanan öğretim programı farklılık göstermez iken 2707 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan yeni güncellemeyle birlikte Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği ve Batı Müziği bölümlerinden birini tercih eden öğrenci tercih ettiği alanın gereksinimi olan dersleri daha yoğun şekilde almaktadır. Ayrıca Müziksel işitme, okuma ve yazma dersi alanlara göre Türk halk, Türk sanat ve Batı müziği teori ve uygulaması olarak güncellenmiştir (MEB, 2016).

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik, Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği bölümlerinden birini tercih eden öğrencinin kültür derslerinde hiçbir değişiklik görülmezken alan derslerinde seçtiği bölüm doğrultusunda Batı Müziği Teori ve Uygulaması, Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması ve Türk Sanat Müziği Teori ve Uygulaması derslerinde yoğunlaşma ve ders saati farklılığı görülmektedir (MEB, 2016).

Alanlara göre dersler incelendiğinde ortak derslerin olması yanı sıra bölüme özgü derslerin de olduğu görülmektedir. Müzik bölümünde THM ve TSM bölümlerinde olmayan 'Çok Sesli Koro ve Türk ve Batı Müziği Tarihi' dersleri varken, THM ve TSM bölümlerinde olan 'Ut/Kanun ve Türk Müziği Tarihi' dersi Müzik bölümünde bulunmamaktadır. Bölümlere göre ders farklılıklarının yanı sıra benzer olan derslerde de alanlara alakalı olma durumlarına göre ders saati değişiklikleri görülmektedir.

Tablo 2.2. GSL'de Bulunan Müzik Bölümü Alanlarına Ve Sınıflara Göre Haftalık Ders Çizelgesi

		Sınıflara ve Alanlara Göre Haftalık Ders Çizelgesi											
		Müzik Alanı				THM Alanı				TSM Alanı			
Dersler		9.Sınıf	10.Sınıf	11.Sınıf	12.Sınıf	9.Sınıf	10.Sınıf	11.Sınıf	12.Sınıf	9.Sınıf	10.Sınıf	11.Sınıf	12.Sınıf
Kültürel Dersler	Türk Dili ve Edebiyatı	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Tarih	2	2	2	-	2	2	2	-	2	2	2	-
	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	2
	Coğrafya	2	2	-	-	2	2	-	-	2	2	-	-
	Matematik	6	6	-	-	6	6	-	-	6	6	-	-
	Fizik	2	2	-	-	2	2	-	-	2	2	-	-
	Kimya	2	2	-	-	2	2	-	-	2	2	-	-
	Biyoloji	2	2	-	-	2	2	-	-	2	2	-	-
	Felsefe	-	2	2	-	-	2	2	-	-	2	2	-
	Yabancı Dil	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Beden Eğitimi ve Spor/Görsel Sanatlar	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
	Müzik Alan Dersleri	Batı Müziği Teori ve Uygulaması	2	2	2	2	2	2	-	-	2	2	-
Türk Halk Müziği Teori ve Uygulaması		-	-	2	2	2	2	2	2	-	-	2	2
Türk Sanat Müziği Teori ve Uygulaması		2	2	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2
Piyano		1	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-
Bağlama		-	1	1	1	1	1	-	-	-	1	1	-
Ut/Kanun		-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Çalgı Eğitimi		1	1	2	2	1	1	2	2	1	1	2	2
Çok Sesli Koro		-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Türk Halk Müziği Koro		-	-	2	-	2	2	2	2	-	-	-	2
Türk Sanat Müziği Koro		-	-	-	2	-	-	-	2	2	2	2	2
Çalgı Toplulukları		-	-	4	4	-	2	4	4	-	2	4	4
Bilişim Destekli Müzik		-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	2
Türk ve Batı Müziği Tarihi		-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Türk Müziği Tarihi...		-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Bireysel Ses Eğitimi		-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
Drama		-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	2	-
Müzik Kültürü		-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	2	-
Türk İslam Musikisi	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	2	
Türk Dünyası Müzikleri	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	2	-	
Halk Dansları ve Müzikleri	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	2	-	
Toplam Saat		34	39	35	36	37	40	36	33	36	40	36	

2.1.11. Güzel Sanatlar Lisesinden Mezun Öğrenci Yönlendirilmesi.

GSL'lerin dört senelik müzik eğitimin ardından mezun olan öğrenciler Eğitim Fakültelerinin Müzik Bölümlerine, Konservatuvarlara ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bölümlerini tercih edebilirler.

Mesleki müzik eğitimi veren yükseköğretim kurumlardan birinde eğitimine devam etmek isteyen öğrenci üniversite yazılı sınavı ile girmek istediği kurumun yetenek sınavının ortalaması alınarak o kuruma yerleşebilmektedir. Her yükseköğretim kurumunun kendi yetenek sınavını oluşturduğu ve kendi ölçütlerini belirlediği sistemde başarılı sayılan öğrenci o kuruma öğrenci olarak kabul edilmektedir.

Ayrıca aldıkları müzik eğitimine devam etmek istemeyen öğrenciler ise YKS puanıyla müzik alanı harici diğer bölümleri de tercih edip eğitime devam edebilmektedir.

2.2. İlgili Araştırmalar

Güzel Sanatlar Liseleri hakkında yurdumuzda birçok tez, makale ve bildiri yayınlanmış olup; konu ile doğrudan ilgili olan araştırmalarla birlikte dolaylı olarak da ilgili olan araştırmalar aşağıda özetlemiştir.

Şen (2004) “Bolu İli İlköğretim Okullarındaki Müzik Öğretmenlerinin Müzik Alanında Yetenekli Öğrencilerini Anadolu Güzel Sanatları Liseleri Müzik Bölümlerine Yönlendirme Durumlarının Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinde, Bolu ilinde görev yapmakta olan 18 İlköğretim müzik öğretmenine 23 sorudan oluşan anket uygulanmıştır. Uygulanan anketin sonuçları doğrultusunda müzik eğitiminin uygulanacağı dersliklerin ve materyallerin kısıtlı olduğu ortaya çıkmıştır ve öğrencilerin ilgi düzeylerini artıracak etkinliklere katılması gerektiğinin önerisini sunmuştur. Ayrıca Güzel Sanatlar Liselerinin de tanıtım konusunda daha aktif bir rol sergilemesi gerektiğini savunup, broşür ve reklamlarla hedeflediği öğrenci kitlesine daha çok ulaşabileceği önerisi verilmiştir.

Köse (2007) “Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Alanına Öğrenci Seçimi” adlı Yüksek Lisans Tezini Abant İzzet Baysal Üniversitesinde Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında yapıp bu tezde GSL’lerin Müzik Alanına öğrenci seçimi nasıl olmalıdır sorusuna yanıt aranarak öğrenci adaylarının ve onları hazırlayan müzik öğretmenlerinin bilinçlenmesi ve yetenek sınavlarına ortak soru kriteri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu Yüksek Lisans Tezinin alt problemlerinden biri de “Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin müzik alanına öğrenci seçiminde başvuru ile ilgili mevcut durum nasıldır?” sorusuna yanıt olarak belirlenen yedi koordinatör okulun yetenek sınavına 695 aday başvurmuş 608 tanesi sınava girmiştir. En çok başvuru alan Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesine başvuru alanların %14,37 sınavı kazanırken en az başvuru alan Giresun Güzel Sanatlar Lisesi olmasına rağmen buradaki başarı % 100 dür. Bu durumda başvuru sayısı fazla olan GSL’lerin nitelikli öğrenci seçebilme avantajının daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Aksu (2014) İdil Dergisinde yayımlanmış ‘‘Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerine Başvuran Öğrenci Sayılarının İncelenmesi: Karamsar Bir Tablo’’ adlı makalesinde Genel Tarama Tekniğinden aldığı veriler sonucunda 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılında 30 kişilik kontenjanı bulunan GSL Müzik Bölümlerinin Yetenek Sınavlarına katılım oranının %45’inin 30’un altında olduğunu saptanmıştır. Kontenjanını aynı dönem içerisinde yaptığı ikinci özel yetenek sınavıyla dahi dolduramayan GSL’lerin nitelikli ve nicelikli öğrenci başvurusu azlığından dolayı kaliteli öğrenci mezun probleminin ortaya çıkacağı varsayımına ulaşılmıştır. Problemler doğrultusunda, LGS sınav sonuçlarının GSL’lerin Özel Yetenek Sınavlarıyla uyumlu hale getirilmesi ve GSL’lerin kendi tanıtımını yaparken daha aktif bir rol sergilemesi gerektiği önerisinde bulunmuştur.

Özgür ve Afacan (2010) ‘‘Güzel Sanatlar Ve Spor Liselerinin Müzik Bölümleri Özel Yetenek Sınavlarında Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri’’ adlı makalelerinde GSL Müzik Bölümlerine öğrenci seçerken yaşanan problemleri belirleyerek çözüm önerileri sunmuştur. Çalışmanın bulguları incelendiğinde GSL de bulunan müzik bölümü öğretmenlerine yetenek sınavlarına kontenjan altında başvuru olup olmadığı sorulmuştur. Alınan cevaplar doğrultusunda öğretmenlerin %22 si müzik yetenek sınavlarına başvurunun sınıf kontenjanının altında olduğunu dile getirmiştir. Ayrıca öğretmenlere önceki yıllara oranla müzik yetenek sınavına başvuran kişi sayısı değişikliği sorulduğunda ise %70’lik bir kısmın başvuru sayısının azalmakta olduğunu söylemiştir. Sınava başvuru sayısının neden azaldığı öğretmenlere sorulduğunda okul işlevinin yeteri derecede bilinmediği ve ailelerin GSL’lerden haberdar olmadığı yanıtları alınmıştır. Sonuç olarak GSL’lere başvuru sayısının endişe verici düzeyde az olduğu ve azalmaya devam ettiği görülmekte olduğu belirtilip öneri olarak ortaokul müzik öğretmenlerinin GSL işlevinden bahsetmesi gerekmekte olduğu söylenmiştir. Ayrıca üniversitelerin müzik bölümü öğrencilerinden ortaokulları dolaşarak konser vermelerinin faydalı olacağı belirtilip, aynı lisans öğrencilerinden ‘‘ Toplum Hizmet Uygulamaları’’ dersinin bir etkinliği olarak ortaokullardaki yetenekli öğrencilerin tespitini yapmaları istenebilir önerisinde bulunmuştur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Deseni/Yöntemi

Bu tezin problemine cevap bulabilmek için kullanılan araştırma yöntemi sayısal verilerle durumu aydınlatmaya çalışıp, cevaplar bulmayı hedefleyen nicel araştırmalar içerisinde kullanılan tarama yöntemidir. Tarama araştırmaları genellikle evren hakkında bilgi sahibi olabilmek için küçük bir örneklem grubu oluşturup, o örneklem grubu üzerinde yapılan çalışmadır. Bu araştırmanın örneklem grubuna 5'li likert tipte anket uygulanıp evren hakkında bilgi sahibi olma hedeflenmiştir. Tarama araştırmaları büyük insan gruplarının özellikleri hakkında betimleyici bilgiler bulmayı hedefleyen araştırmadır. Genellikle olan bir durumu net biçimde ortaya çıkarmak için kullanılır. Araştırmada gerekli olan verileri, belirlediği veri kaynağı olan kişilerden soru ve cevaplarla elde etmektedir (Büyüköztürk, Çokluk, & Köklü, 2018, s. 184-185).

3.2. Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2018/2019 Eğitim Öğretim yılında Uşak ili genelinde bulunan devlet ortaokullarında eğitimine devam eden 8. Sınıf öğrencileri ve bu devlet okullarında eğitim vermekte olan Müzik Öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Uşak ili içerisinde bulunan 23 devlet ortaokulunda, 2018/2019 yılında eğitimine devam eden 510 öğrenciyle birlikte bu okullarda eğitim vermekte olan 23 Müzik Öğretmeni oluşturmaktadır. Tablo 3.1.'de karşılaşıldığı gibi öğrenci grubu örneklem grubunun %96'sını oluştururken, öğretmen grubu %4'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 3.1. Çalışma Grubunda bulunan Öğretmenler ve Öğrencilerin Frekans Yüzde Dağılımı

Çalışma Grubu	<i>f</i>	%
Öğrenci	510	96
Öğretmen	23	4
Toplam	533	100

3.2.1. Ankete Katılan Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler

Tablo 3.2. Çalışmaya Katılan Öğretmen Grubunun Cinsiyete Frekans Yüzde Dağılımı

Cinsiyet	<i>f</i>	%
Kadın	17	73,9
Erkek	6	26,1
Toplam	23	100

Çalışmaya katılan öğretmenlerin cinsiyete göre farklılıkları incelendiğinde 23 öğretmenden 17'sini (%73,9) kadın öğretmenler oluştururken, 6'sını (%26,1) erkek öğretmenler oluşturmaktadır.

Tablo 3.3. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Yaşa Göre Frekans Yüzde Dağılımı

Yaş	<i>f</i>	%
25 ve Altı	0	0
26-35	12	52,2
35-45	8	34,8
46-55	3	13
56 ve Üstü	0	0
Toplam	23	100

Öğretmen çalışma grubunun yaş bilgileri incelendiğinde 12 öğretmenin (%52,2) 26-35 yaş grubunda olduğu görülüp, çalışma grubunun çoğunluğunu oluşturmaktadır. 8 kişi (%34,8) 35-45 yaş aralığında olup, 3 kişi (%13) ise 46-56 yaş aralığındadır. 25 ve altı ile 56 ve üstü yaş grubunda hiç öğretmen olmadığı görülmektedir.

Tablo 3.4. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Mesleki Deneyimine Göre Frekans Yüzde Dağılımı

Mesleki Deneyim	<i>f</i>	%
5 yıl ve altı	4	17,4
6-10 yıl	7	30,4
11-20 yıl	9	39,1
21-30 yıl	2	8,7
31 yıl ve üstü	1	4,3
Toplam	23	100

Öğretmen çalışma grubunun mesleki deneyime göre yüzde ve frekans değerleri incelendiğinde 11-20 yıl arası mesleki deneyimi olan öğretmenler 9 kişi (%39,1), 6-10 yıl arası deneyimi olanlar 7 kişi (%30,4) olduğu görülmektedir. 5 yıl ve altı arası deneyimi olanlar 4 kişi (%17,4), 21-30 yıl deneyimi olan kişiler 2 kişi (%8,7) olmakla birlikte, 31 yıl ve üstü deneyimi olan kişi sayısı ise 1 (%4,3) olduğu görülmektedir.

Tablo 3.5. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Mezun Olduğu Fakülteye Göre Frekans Yüzde Dağılımı

Mezun Olduğu Fakülte	<i>f</i>	%
Eğitim Fakültesi	16	69,6
Konservatuvar	4	17,4
Güzel Sanatlar Fakültesi	2	8,7
Diğer	1	4,3
Toplam	23	100

Ankete katılan öğretmenlerin mezun olduğu fakülteye göre yüzde ve frekans değerleri incelendiğinde ise 16 öğretmenin (%69,6) Eğitim Fakültesi mezun olduğu ve örneklemin büyük çoğunluğunu oluşturduğu görülmektedir. Sırasıyla 4 öğretmenin konservatuvar (%17,4), 2 öğretmenin Güzel Sanatlar Fakültesi (%8,7) ve son olarak diğer seçeneğini işaretleyen 1 öğretmen (%4,3) olduğu görülmektedir.

Tablo 3.6. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Mezun Olduğu Programa Göre Frekans Yüzde Dağılımı

Program	<i>f</i>	%
Lisans	21	91,3
Yüksek Lisans	1	4,3
Doktora	0	0
Diğer	1	4,3
Toplam	23	100

Öğretmen grubunun en son mezun olduğu programa göre yüzde ve frekans dağılımı incelendiğinde Lisans mezunu 21 (%91,3), Yüksek Lisans mezunu 1 (%4,3) ve Diğer Programlardan mezun olan 1 (%4,3) öğretmen olduğu görülmektedir.

Tablo 3.7. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Bireysel Çalgılarına Göre Frekans Yüzde Dağılımı

Bireysel Çalgı	<i>f</i>	%
Bağlama	3	13,0
Flüt	2	8,7
Gitar	1	4,3
Keman	8	34,8
Piyano	3	13,0
Şan	2	8,7
Viyola	4	17,4
Toplam	23	100

Öğretmen çalışma grubunun bireysel çalgılarına göre Frekans Yüzde değerleri incelendiğinde, 8'inin (%34,8) keman, 4'ünün (%17,4) viyola, 3'ünün (%13) bağlama, 3'ünün (%13) piyano, 2'sinin (%8,7) flüt, 2'sinin (%8,7) şan, 1'inin (%4,3) gitar olduğu görülmektedir.

3.2.2. Ankete Katılan Öğrenci Çalışma Grubuna Ait Demografik Bilgiler

Tablo 3.8. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyete Göre Frekans Yüzde Dağılımı

Cinsiyet	<i>f</i>	%
Kız Öğrenci	303	59,4
Erkek Öğrenci	207	40,6
Toplam	510	100

Ankete katılan öğrenci çalışma grubunun cinsiyete göre Frekans Yüzdeleri incelendiğinde 303 öğrencinin (%59,4) kız öğrenci, 207 öğrencinin (%40,6) erkek öğrenci olduğu görülmektedir.

Tablo 3.9. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin GSL Sınavlarına Girecekler ve Hazırlananların Frekans Yüzde Dağılımı

	<i>Sınava Hazırlanma</i>		<i>Sınava Girme</i>	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Evet	35	6,9	60	11,8
Hayır	475	93,1	450	88,2
Toplam	510	100	510	100

Öğrenci çalışma grubunun GSL sınavına hazırlandınız mı sorusuna verdiği yanıtlar incelendiğinde 35 öğrencinin (%6,9) olumlu yanıt verdiği görülürken, 475 (%93,1) öğrencinin olumsuz yanıt verdiği görülmektedir. GSL sınavına girecek misiniz sorusuna verilen yanıtlarda ise 60 öğrencinin (%11,8) olumlu yanıt verdiği, 450 öğrencinin (%88,2) olumsuz yanıt verdiği görülmektedir. 25 öğrencinin GSL sınavına hazırlanmadan

Tablo 3.10. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Herhangi Bir Çalgı Kursuna Katılımının Frekans Yüzde Dağılımı

Cinsiyet	<i>f</i>	%
Evet	115	22,5
Hayır	395	77,5
Toplam	510	100

Öğrenci çalışma grubunun herhangi bir çalgı kursuna katılımını belirlemek için sorulan soru sonucunda 395 öğrenci (%77,5) hiç çalgı kursuna katılmadığını belirterek, 115 öğrenci (%22,5) herhangi bir çalgı kursuna katıldığını belirtmiştir.

Tablo 3.11. *Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Çalgı Kursuna Katılma Sürelerine İlişkin Frekans Yüzde Dağılımı*

Ne Kadar Süredir Çalışıyor	f	%
1-6 Ay	68	59,1
6-12 Ay	10	8,7
1-2 Yıl	27	23,5
2-3 Yıl	3	2,7
3 Yıl ve Üstü	7	6
Toplam	115	100

Çalgı kursuna giden 115 öğrencinin kurslara ne kadar süre devam ettiğini belirlemek amacıyla sorulan soru sonucunda 1-6 ay süreyle 68 (%59,1), 6-12 ay süreyle 10 öğrenci (%8,7) çalgı kursuna devam etmiştir. 1-2 yıl süreyle 27 öğrenci (%23,5), 2-3 yıl süreyle 3 öğrenci (%2,7) devam ederken, 3 yıl ve üstü süreyle çalgı kursuna devam eden öğrenci sayısının 7 kişi (%6) olduğu görülmüştür.

Tablo 3.12. *Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Çaldıkları Çalgıya İlişkin Frekans Yüzde Dağılımı*

Ne Kadar Süredir Çalışıyor	f	%
Bağlama	25	4,9
Gitar	72	14,1
Keman	3	0,6
Piyano	13	2,5
Diğer	5	1,0
Toplam	118	23,1
Kayıp Veri	392	76,9
Kayıp Veriyle Toplam	510	100

Öğrenci anketinde yöneltilen hangi çalgıyı çalışıyorsunuz sorusuna verilen yanıtlarda 72 öğrencinin (% 14,1) gitar, sonrasında da 25 öğrencinin (% 4,9) bağlama çaldığı görülmektedir. Sırasıyla da 13 öğrenci piyano (% 14,1), 3 öğrenci (% 0,6) keman, 5 öğrencinin (% 1,0) diğer seçeneğini işaretlediği görülmektedir. 392 öğrencinin ise (% 76,9) hiçbir çalgı çalmadığı belirlenmiştir.

Çalışma grubunda Ne kadar süredir çalgı çalışıyorsunuz yanıtını belli tarih aralıklarını seçen kişi sayısı 118 olmasına rağmen, herhangi bir çalgı kursuna gittiniz mi sorusuna olumlu yanıt veren kişi sayısı ise 115 çıkmıştır. Bu üç kişilik farkın açıklaması; bireysel çabasıyla herhangi bir çalgıyı çalmayı başarabilen öğrencilerin olduğu cevabıyla yapılabilir.

Tablo 3.13. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Çalgı Çalma Sürelerine İlişkin Frekans Yüzde Dağılımı

Ne Kadar Süredir Çalışıyor	f	%
1-6 Ay	51	43,2
6-12 Ay	12	10,2
1-2 Yıl	31	26,3
2-3 Yıl	6	5,0
3 Yıl ve Üstü	18	15,3
Toplam	118	100

Herhangi bir çalgı çaldığını belirten 118 kişilik öğrenci çalışma grubunun çalgısını ne kadar süredir çaldığını ortaya çıkarmak için sorulan soru sonucunda, 51 öğrencinin (%43,2) 1-6 ay arası, 12 öğrencinin (%10,2) 6-12 ay arası, 31 öğrencinin (%26,3) ise 1-2 yıl arası çalgısını çaldığını görülmektedir. Sonrasında da 6 öğrencinin (%5,0) 2-3 yıl arası, 18 öğrencinin (%15,3) 3 yıl ve üstü çalgısını çaldığı belirlenmiştir.

3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönlendirmede yaşanan problemleri saptayabilmek için uzman görüşleri desteğinde iki farklı anket hazırlanmıştır. Bu anketler iki bölümden oluşup, anketlerin ilk bölümünde çalışmaya katılan öğretmen ve öğrencilere ait kişisel bilgiler, ikinci bölümünde ise 5’li likert tipte hazırlanan sorular bulunmaktadır.

Anket 2018/2019 Eğitim-Öğretim Yılında Uşak/Merkez sınırları içerisindeki 23 ortaokulda öğrenimine devam eden 510 öğrenci ve bu ortaokullarda görev yapmakta olan 23 müzik öğretmenine uygulanmıştır. Öğrenci ve öğretmen anketinin ilk kısmı olan demografik bilgiler bölümünden sonra, ikinci bölümde probleme hem öğrenci hem de öğretmen gözüyle bakabilmek için, 4 uzmandan görüş alınarak 5’li likert tipte sorular hazırlanmıştır. Ankete katılan kişinin maddelere ne kadar katıldığını saptamak amacıyla pozitiften negatife doğru sıralı ölçek kullanılmıştır.

Öğrenci anketinde 23 farklı ortaokuldan 510 öğrenciye ulaşılarak, kişisel bilgiler bölümünün ardından alt problemlerle ilişkili olarak Güzel Sanatlar Liselerine Yönlendirilmelerindeki Problemleri ölçme amaçlı 19 soru hazırlanmıştır. Bu 19 soruda öğrencinin GSL’ler hakkında bilgi ve ilgi düzeyleri sorularla ölçülmeye çalışılmış olup, LGS ve Aile etkisi hakkında da bilgiler elde edilmeye çalışılmıştır. Öğretmen anketinde aynı yöntem uygulanıp, kişisel bilgiler formunun ardından, “Okul, İdare ve Aile işbirliğinin GSL’lere öğrenci yönlendirmeye etkisi ve Kişisel görüşler” başlıklı iki alt probleme ilişkin 13 soru sorularak problemlere cevap aranmıştır.

3.3.1. Öğrenci Anketi Araç ve Teknikleri

Öğrenci anketini sonuçlarından elde edilen verilerle yapılan “Açıklayıcı Faktör Analizi” sonucunda 19 maddenin dört boyut altında incelenebileceği ortaya çıkmıştır. Büyüköztürk (2018) Açıklayıcı Faktör Analizini; aynı yapıyı ölçen farklı değişkenleri tek bir faktör ile açıklamaya yarayan istatistiksel teknik olarak açıklamıştır. (Büyüköztürk, Çokluk, & Köklü, Tarama Araştırması, 2018). Bu faktörler öğrenci alt problemleriyle ilgili olduğu saptanan bilgi, ilgi, LGS ve Aile etkisi olarak dört boyutta belirlenmiştir. Faktör desenin sağlıklı biçimde ortaya çıkması amacıyla, faktör yük değerinin minimum 0,40 olarak kabul görmesi kararı verilmiştir. Faktör analizi sonucunda ilgi faktöründen iki, LGS etkisi faktöründen iki, aile etkisi faktöründen iki olmak üzere toplam altı soru 0,40 faktör yükü altında kaldığı için çalışmanın dışından bırakılmıştır.

Güzel Sanatlar Lisesine Öğrenci Yönlendirmede Yaşanan Problemleri belirlemek amacıyla oluşturulan öğrenci anketi soruları faktör analiziyle belirlenen dört alt boyutta gruplandırılmıştır. Bu dört alt boyutun kendi içerisindeki tutarlılığı doğrultusunda her birine isimler verilmiştir. Birinci alt boyuttaki maddelerde GSL'lere öğrenci yönlendirmede bilgi etkisi ölçümü yapıldığı için “Bilgi” ismi verilmiştir. İkinci alt boyuttaki maddelerin öğrencilerin GSL'ler hakkında ilgisini saptamaya yönelik maddeler bulunduğu için ikinci alt boyuta “İlgi” ismi verilmiştir. Üçüncü alt boyutta, GSL'lere öğrenci yönlendirmedeki LGS etkisini ölçmeye yönelik maddeler bulunduğu için “LGS” ismi verilmiştir. Dördüncü ve son alt boyuttaki maddeler ise Ailenin GSL'lere öğrenci yönlendirmedeki etkisini saptamaya çalıştığından dolayı “Aile” ismi verilmiştir ve tablo 3.14.'de sunulmuştur.

Örnekleme büyüklüğünün faktör analizi yapmaya uygunluğunu ölçmek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi uygulanmış olup, test sonucunda KMO değerinin 0,842 olduğu ortaya çıkmıştır. Bu değer sonucunda örneklem miktarının Faktör Analizi için yeterli sayıda olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. KMO test değeri 0 ile 1 değeri arasında olmalıdır değişkenin diğer değişkenler tarafından kusursuz tahmin edilmesi halinde değer 1'e eşit olmaktadır, 0.7'in üzerindeki değerler değişkenler arasındaki korelasyonun ve faktör analizine uygunluğunun gayet iyi derecede olduğu sayılabilir (Büyüköztürk, Çokluk, & Köklü, Sosyal Bilimler için İstatistik, 2019). Diğer yandan Bartlett Küresellik Testi sonucu .000 çıkmış olup kabul edilebilir değerdedir ($p < 0.01$).

Tablo 3.14. Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları

	Bilgi	Boyutlar		
		İlgi	Lgs	Aile
bilgi3 GSL’de nasıl bir eğitim verildiğini biliyorum.	,762			
bilgi2 Yetenek sınavlarında neler sorulduğuna dair bilgim var.	,748			
bilgi6 Mezun olduktan sonra hangi üniversite bölümlerine gidebileceğimi biliyorum.	,733			
bilgi1 GSL sınavlarının nasıl yapıldığı biliyorum	,730			
bilgi4 GSL’de hangi bölümler olduğunu biliyorum.	,718			
bilgi5 Mezun olduktan sonra hangi meslek gruplarında çalışabileceğimi biliyorum.	,708			
Bilgi7 Müzik öğretmenimiz GSL’ler hakkında bilgi verir.	,462			
Bilgi8 Yakın çevremde GSL’lere hazırlanan kişiler tanıyorum.	,409			
İlgi10 GSL’ler hakkında bilgiler öğrenmek beni heyecanlandırır.		,803		
ilgi12 GSL’de herhangi bir sanat dalıyla ilgilenmek beni mutlu eder.		,774		
ilgi11 GSL’de eğitimine devam eden öğrenciler bana ilgi çekici gelmiştir.		,749		
İlgi9 GSL’leri internet veya diğer bilgi kaynaklarından araştırırım.		,647		
ilgi13 Meslek olarak müzik öğretmenliğini seçmek isterim.		,632		
lgs_ etkisi15 Müzik dersi LGS de sorumlu olduğum derslere göre daha önemsizdir.			,825	
lgs_ etkisi16 Çalgı çalmayı LGS ye hazırlanmaktan önemsiz buluyorum.			,793	
lgs_ etkisi14 LGS de sorumlu olduğum dersler diğer derslere göre daha önemlidir.			,710	
aile_ etkisi18 Ailem %10’luk dilimdeki nitelikli liselerde eğitimime devam etmem için beni çok baskılıyor.				,801
aile_ etkisi17 Ailem LGS den dolayı ilgi alanlarıma kısıtlama koyar.				,711
aile_ etkisi19 Ailem sanat etkinliklerine katılmama istemesine rağmen GSL sınavlarına girmemi desteklemez.				,558

Faktör Analizi sonucunda dört alt boyutta incelenen 19 sorudan oluşan öğrenci anketi sorularının güvenilirlik (Cronbach’s Alfa) değeri 0 ,766 çıkmıştır. Dört alt boyuttan birincisi olan, bilgi ölçmeye yönelik soruların güvenilirlik değeri 0,838 çıkmış olup, ikinci boyuttaki ilgi ölçer soruların güvenilirlik değeri 0,813 çıkmıştır. Üçüncü alt boyuttaki LGS’nin etkisini ölçen soruların güvenilirliği 0,705 çıkarken dördüncü alt boyuttaki aile etkisini ölçen soruların güvenilirlik değeri 0,648 çıktığı saptanmıştır.

Tablo 3.15. Öğrenci Anketinin Güvenirlilik Değerleri

Alt Boyutlar	Cronbach's Alfa	Soru Sayısı
Bilgi Etkisi	0,838	8
İlgi Etkisi	0,813	5
LGS Etkisi	0,705	3
Aile Etkisi	0,648	3
Toplam Güvenirlilik	0,766	19

3.3.2. Öğretmen Anketi Araç ve Teknikleri

Öğretmen anketinde uygulanan demografik bilgiler bölümünün ardından sorulan 5'li likert tipteki on üç soru sorulmuştur. “Okul, İdare ve Aile işbirliğinin GSL'lere öğrenci yönlendirmeye etkisi ve Kişisel görüşler” başlıklı on üç sorunun Cronbach's Alfa Güvenirlilik Katsayısı 0,781 çıkmıştır. Öğretmen anketinin örneklem sayısının miktarı dolayısıyla sağlıklı bir Faktör Analizi sonucu elde edilemeyeceği için bu teknik öğretmen anketinin ikinci bölümünde bulunan on üç soruda kullanılmamıştır.

3.4. Veri Toplama Yöntemi ve Süreci

Veri toplama yöntem ve sürecinde başlangıç olarak bu çalışmanın konusuyla ilgili literatür taranarak ön bilgi elde edilmiştir. GSL'lere öğrenci yönlendirmede öğretmen ve öğrenciler ne tür problemlerle karşılaşılabilir düşüncesi altında uzman görüşleri yardımıyla anket soruları hazırlanmıştır. Hazırlanan anket sonrasında Uşak Merkez ilçesi sınırları içerisinde bulunan 23 ortaokuldan 510 öğrenciye ve 23 müzik öğretmene anket uygulanmıştır.

Anket uygulama aşaması:

- Uşak Merkez ilçesi sınırı içinde bulunan 23 ortaokul rastgele belirlenmiştir.
- Okullar dolaşarak anketler okulun müzik öğretmenine elden teslim edilmiş ve anketler hakkında bilgiler verilmiştir.
- Müzik öğretmenine 1 adet öğretmen anketi ve 40 adet öğrenci anketi teslim edilmiş, öğretmen anketini kendisinin doldurması istenilerek kendi belirlediği bir 8. Sınıf şubesine de öğrenci anketini uygulaması istenmiştir.
- Ankete katılan öğretmen ve öğrencinin etken altında kalmadan, samimi ve özgür cevaplar verebilmesi için, ankete kimlik bilgilerini yazılmamaları istenmiştir.
- Dağıtılan anketlerin doldurulması için 1 hafta süre verilmiş ve bir diğer hafta doldurulan anketler toplanmıştır.
- Toplanan 510 öğrenci ve 23 müzik öğretmenin anket verileri bilgisayar ortamına aktarılarak analizleri yapılmıştır.

- Veri toplama süreci toplam iki ay sürmüştür.

3.5. Verilerin Analizi

Toplanan 510 öğrenci ve 23 müzik öğretmeninin anket verileri bilgisayar ortamında SPSS for Windows 22.0 programına aktarılarak veriler üzerinde gerekli testler uygulanmıştır. Bunun sonucunda öğrenci anketinden 19 sorunun, öğretmen anketinden 13 sorunun rapor haline gelebilmek için yeterli kriterlere sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Anket yoluyla elde edilen verilerin sonuçları frekans (f), yüzde (%) ve ortalama ($\bar{X}$) olarak tablo haline getirilmiştir. Ayrıca öğrenci anketinde bulunan dört alt boyuttaki bilgi, ilgi, LGS ve aile faktörlerinin cinsiyete veya çalgı çalmaya göre anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için değişkenliklerini saptamak için Bağımsız T Testi uygulanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

4.1. Öğrenci Anketi Bulguları ve Yorumları

Bu bölümde öğretmen anketi sonucunda ulaşılan verilerin bulguları ve yorumları verilecektir.

4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

8. Sınıf Öğrencilerinin Güzel Sanatlar Liseleri hakkında bilgi düzeyleri nedir? Alt problemine ilişkin bulgular tablo 4.1.'de sunulmuştur.

Tablo 4.1. Öğrencilerin Bilgi Boyutu Kapsamında Yer Alan İfadelere Yönelik Değerlendirmelerine Ait Frekans, Yüzdeler, Standart Sapma Ve Ortalama Değerleri

		Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum	SS	$\bar{X}$
1.GSL yetenek sınavlarının nasıl yapıldığı biliyorum	<i>f</i>	218	80	113	31	67	1,409	2,31
	%	42,8	15,7	22,2	6,1	13,1		
2.Yetenek sınavlarında neler sorulduğuna dair bilgim	<i>f</i>	201	110	106	36	57	1,345	2,29
	%	39,4	21,6	20,8	7,1	11,2		
3.GSL'de nasıl bir eğitim verildiğini biliyorum	<i>f</i>	197	112	101	44	53	1,338	2,29
	%	38,6	22,0	19,8	8,6	10,4		
4.GSL'de hangi bölümler olduğunu biliyorum	<i>f</i>	180	91	97	58	73	1,444	2,50
	%	35,3	17,8	19,0	11,4	14,3		
5.Mezun olduktan sonra hangi meslek gruplarında çalışabileceğimi biliyorum	<i>f</i>	100	91	111	73	130	1,464	3,08
	%	19,6	17,8	21,8	14,3	25,5		
6.Mezun olduktan sonra hangi üniversite bölümlerine gidebileceğimi biliyorum	<i>f</i>	149	93	104	78	84	1,447	2,71
	%	29,2	18,2	20,4	15,3	16,5		
7.Müzik öğretmenimiz GSL'ler hakkında bilgi verir	<i>f</i>	131	72	78	59	168	1,613	3,12
	%	25,7	14,1	25,3	11,6	32,9		
8.Yakın çevremde GSL'lere hazırlanan kişiler tanıyorum.	<i>f</i>	285	55	52	35	79	1,526	2,14
	%	55,9	10,8	10,2	6,9	15,5		

Tablo 4.1. incelendiğinde öğrencilerin %42,8'inin ($\bar{X}$ 2,31) GSL'lerin yetenek sınavlarının nasıl yapıldığına dair bilgisi olduğu, %39,4'ünün ($\bar{X}$ 2,29) yetenek sınavlarında

neler sorulduğuna dair bilgisinin olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %38,6'sı ($\bar{X}$ 2,29) GSL'de nasıl bir eğitim verildiğini biliyorum ifadesine tamamen katılıyorum, %35,3' ü ($\bar{X}$ 2,50) GSL'de hangi bölümler olduğunu biliyorum ifadesine tamamen katılıyorum yanıtını vermişlerdir. GSL'lerden mezun olduktan sonra hangi meslek gruplarında çalışabileceğimi biliyorum ifadesine öğrencilerin %25'i ($\bar{X}$ 3,08) hiç katılmıyorum seçeneğini işaretlerken, Mezun olduktan sonra hangi üniversite bölümlerine gidebileceğimi biliyorum ibaresine ise %29,2'si ($\bar{X}$ 2,71) tamamen katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir. Öğrencilerin % 32,9' u ($\bar{X}$ 3,12) Müzik öğretmenimiz GSL'ler hakkında bilgi verir cümlesine hiç katılmıyorum seçeneğini işaretlerken, yakın çevremde GSL'lere hazırlanan kişiler tanıyorum ibaresine ise öğrencilerin %55,9' u ($\bar{X}$ 2,14) tamamen katılıyorum şeklinden yanıt vermiştir. Bu durumda öğrencilerin GSL' ler hakkında genel işleyiş bilgisine hakim oldukları görülmektedir. Aynı zamanda müzik öğretmenlerinden GSL'ler hakkında pek fazla bilgi almadıkları ve GSL mezuniyeti ardından ne tür üniversitelere gidilebileceğini bildikleri halde o üniversitelerden mezun olduğunda hangi meslek gruplarında çalışabileceklerini bilmedikleri ortadadır.

4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

8. Sınıf Öğrencilerinin Güzel Sanatlar Liseleri hakkında ilgi düzeyleri nedir? Alt problemine ilişkin bulgular tablo 4.2.'de sunulmuştur.

Tablo 4.2. Öğrencilerin İlgi Boyutu Kapsamında Yer Alan İfadelere Yönelik Frekans, Yüzdeler, Standart Sapma Ve Ortalama Değerleri

		Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum	SS	$\bar{X}$
1. GSL'leri internet veya diğer bilgi kaynaklarından araştırırım.	<i>f</i>	267	81	74	31	56	1,379	2,07
	<i>%</i>	52,4	15,9	14,5	6,1	11,0		
2. GSL'ler hakkında bilgiler öğrenmek beni heyecanlandırır.	<i>f</i>	214	92	95	44	62	1,402	2,30
	<i>%</i>	42,0	18,0	18,6	8,6	12,2		
3. GSL'de eğitimine devam eden öğrenciler bana ilgi çekici gelmiştir	<i>f</i>	234	96	84	39	55	1,370	2,18
	<i>%</i>	45,9	18,8	16,5	7,6	10,8		

(devamı arkadadır)

Tablo 4.2. Öğrencilerin İlgi Boyutu Kapsamında Yer Alan İfadelere Yönelik Frekans, Yüzdeler, Standart Sapma Ve Ortalama Değerleri (devamı)

		Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum	SS	$\bar{X}$
4. GSL’de herhangi bir sanat dalıyla ilgilenmek beni mutlu eder	<i>f</i>	163	100	88	54	102	1,513	2,66
	%	32,0	19,6	17,3	10,6	20,0		
5. Meslek olarak müzik öğretmenliğini seçmek isterim	<i>f</i>	298	68	73	31	36	1,260	1,89
	%	58,4	13,3	14,3	6,1	7,1		

Tablo 4.2.’deki bulgular sonucunda öğrencilerin %52,4’ü ($\bar{X}$ 2,07) “GSL’leri internet veya diğer bilgi kaynaklarından araştırırım” ifadesine tamamen katılıyorum ifadesini cevabını vermiştir. “GSL’ler hakkında bilgiler öğrenmek beni heyecanlandırır” ifadesine de öğrencilerin %42’si ($\bar{X}$ 2,30) tamamen katılıyorum şeklinden cevap vermişlerdir. “GSL’de eğitimine devam eden öğrenciler bana ilgi çekici gelmiştir” ifadesine öğrencilerin %45,9’u ($\bar{X}$ 2,18) tamamen katılıyorum seçeneğini işaretlerken, %32’si ($\bar{X}$ 2,66) “GSL’de herhangi bir sanat dalıyla ilgilenmek beni mutlu eder” seçeneğine tamamen katılıyorum seçeneğini işaretlemiştir. %58,4’ü de ($\bar{X}$ 1,89) “Meslek olarak müzik öğretmenliğini seçmek isterim” ifadesine tamamen katılıyorum seçeneğini işaretlemiştir. İlgi ölçeği ifadelerinin bulguları incelendiğinde öğrencilerin büyük çoğunluğunun GSL’ler konusunda meraklı ve ilgili oldukları görülmektedir.

4.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

8. Sınıf Öğrencileri açısından Güzel Sanatlar Liselerine yönelmelerinde yaşanan problemlerde LGS’nin etkisi nedir? Alt problemine ilişkin bulgular tablo 4.3.’te sunulmuştur.

Tablo 4.3. Öğrencilerin LGS Etkisi Boyutu Kapsamında Yer Alan İfadelere Yönelik Değerlendirmelerine Ait Frekans, Yüzdeler, Standart Sapma Ve Ortalama Değerleri

		Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum	SS	$\bar{X}$
1. LGS de sorumlu olduğum dersler diğer derslere göre daha önemlidir.	<i>f</i>	234	81	60	41	89	1,541	2,34
	%	46,3	16,0	11,9	8,1	17,6		
2. Müzik dersi LGS de sorumlu olduğum derslere göre daha önemsizdir.	<i>f</i>	151	72	82	72	133	1,587	2,92
	%	29,7	14,2	15,7	14,2	26,2		
3. Çalgı çalmayı LGS ye hazırlanmaktan önemsiz buluyorum.	<i>f</i>	139	66	94	64	144	1,579	3,01
	%	27,4	13,0	18,5	12,6	28,4		

Tablo 4.3.'te görüldüğü gibi öğrencilere, “LGS de sorumlu olduğum dersler diğer derslere göre daha önemlidir” ifadesi yöneltilmiştir, öğrencilerin %46,3’ü tamamen katılıyorum seçeneğini işaretlemiştir ($\bar{X}$ 2,34). “Müzik dersi LGS de sorumlu olduğum derslere göre daha önemsizdir” ifadesine ise öğrencilerin %29,7’si tamamen katılıyorum seçeneğini işaretlerken %26,2’ si hiç katılmıyorum seçeneğini işaretlemiştir ($\bar{X}$ 2,92). Son olarak da “çalgı çalmayı LGS ye hazırlanmaktan önemsiz buluyorum” ifadesine öğrencilerin %27,4’ü tamamen katılıyorum cevabını verirken %28,4’ü hiç katılmıyorum seçeneğini işaretlemiştir ($\bar{X}$ 2,92). Öğrenciler sekizinci sınıftan liseye geçiş aşamasında sınav kaygısı sonucu LGS’ de sorumlu olduğu dersler haricindeki branşları önemsiz buldukları sonucu ortaya çıkmıştır.

4.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

8. Sınıf Öğrencileri açısından Güzel Sanatlar Liselerine yönelmelerinde yaşanan problemlerde Aile’nin etkisi nedir? Alt problemine ilişkin bulgular tablo 4.4.’te sunulmuştur.

Tablo 4.4. Öğrencilerin Aile Etkisi Boyutu Kapsamında Yer Alan İfadelere Yönelik Değerlendirmelerine Ait Frekans, Yüzdeler, Standart Sapma Ve Ortalama Değerleri

		Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum	SS	$\bar{X}$
1. Ailem LGS den dolayı ilgi alanlarıma kısıtlama koyar.	<i>f</i>	86	38	71	78	235	1,522	3,66
	%	16,9	7,5	13,9	15,3	46,1		
2. Ailem %10'luk dilimdeki nitelikli liselerde eğitimime devam etmem için beni çok baskılıyor.	<i>f</i>	92	57	85	85	85	1,518	3,44
	%	18,0	11,2	16,7	16,7	37,5		
3. Ailem sanat etkinliklerine katılmamı istemesine rağmen GSL sınavlarına girmemi desteklemez.	<i>f</i>	66	33	51	52	308	1,459	3,98
	%	12,9	6,5	10,0	10,2	60,4		

8. sınıf öğrencilerine “Ailem LGS den dolayı ilgi alanlarıma kısıtlama koyar” ifadesi yöneltildiğinde %46’sının ($\bar{X}$ 3,66) hiç katılmıyorum ifadesini işaretlemişleridir. “Ailem %10'luk dilimdeki nitelikli liselerde eğitimime devam etmem için beni çok baskılıyor” ifadesine %37,5’inin ($\bar{X}$ 3,44) hiç katılmıyorum, “ailem sanat etkinliklerine katılmamı istemesine rağmen GSL sınavlarına girmemi desteklemez” ifadesine %60’ının ($\bar{X}$ 3,98) hiç katılmıyorum seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Sonuç olarak çoğunluktaki velilerin öğrenciler gözünden belli bir baskı politikası gütmeyeceği ve öğrencileri kendi ilgi alanlarında serbest bıraktıkları bulgusu ortaya çıkmaktadır.

4.1.5. Beşinci Alt probleme İlişkin Bulgular

Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin Güzel Sanatlar Liselerine yönelmede etkili faktörlerin, cinsiyet açısından anlamlı bir fark olup fark olmadığını saptamak amacıyla Bağımsız Gruplar t testi yapılmıştır. Bu teste ait sonuçlar, tablo 4.5.’te sunulmuştur.

Tablo 4.5. Güzel Sanatlar Liselerine Öğrenci Yönlendirmede Etkili Faktörlerin Cinsiyete Göre Bağımsız T Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	t	sd	p
Bilgi	1 Kız	303	2,5178	,98738	-1,134	508	,257
	2 Erkek	207	2,6189	,99240			
İlgi	1 Kız	303	2,3311	1,09562	2,828	478,928	,005
	2 Erkek	207	2,0725	,95488			
Aile	1 Kız	303	3,8669	1,12184	4,081	508	,000
	2 Erkek	207	3,4509	1,14326			
LGS	1 Kız	303	2,8064	1,23473	,925	508	,355
	2 Erkek	207	2,7021	1,27124			

Tablo 4.5.'e bakıldığında, 8.Sınıf öğrencilerinin Güzel Sanatlar Liselerine yönelmesine neden olan faktörlerden bilgi ve LGS etkisinin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir [$p>.05$]. Bu sonuca göre, kız ve erkek öğrencilerin Güzel Sanatlar Liselerine girişte bilgi düzeyleri ile LGS etkisinin çok yakın ya da benzer olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, kız ve erkek öğrencilerin güzel sanatlar liselerine yönelmede ilgi düzeyleri [$t(478,928)=2,828$] ile aile etkilerinin [$t(508)=4,081$] anlamlı bir şekilde farklılaştığı göze çarpmaktadır [$p<.05$]. Bu sonuçtan, kız öğrencilerin güzel sanatlar liselerine yönelmede ilgi düzeylerinin, erkeklerden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Dahası, kız öğrencilerin erkeklere nazaran ilgi alanları doğrultusunda bir liseye yönelmelerinde aile etkisinin daha fazla olduğunu sonucu ortaya çıkmıştır.

4.1.6. Altıncı Alt probleme İlişkin Bulgular

Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin Güzel Sanatlar Liselerine yönelmede etkili faktörlerin, çalgı kursuna gitme durumuna göre anlamlı bir fark olup fark olmadığını saptamak amacıyla Bağımsız Gruplar T Testi yapılmıştır. Bu teste ait sonuçlar, tablo 4.6.'da sunulmuştur.

Tablo 4.6. *Güzel Sanatlar Liselerine Öğrenci Yönlendirmede Etkili Faktörlerin Çalgı Kursuna Gitme Durumuna Göre Bağımsız Gruplar T Testi Sonuçları*

	Çalgı kursu	N	$\bar{X}$	SS	t	Sd	p
Bilgi	1 Evet	116	2,7369	1,03757	2,213	508	,027
	2 Hayır	394	2,5064	,97029			
İlgi	1 Evet	116	2,6698	1,17586	4,801	163,806	,000
	2 Hayır	394	2,0955	,97031			
Aile	1 Evet	116	3,4828	1,20012	-2,308	508	,021
	2 Hayır	394	3,7614	1,12571			
LGS	1 Evet	116	2,9224	1,18636	1,555	508	,121
	2 Hayır	394	2,7174	1,26515			

Tablo 4.6.'ya göre, Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönlendirmede etkili faktörlerden LGS [$t(508)=1,555$] etkisinin çalgı aleti kursuna gitme durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır [$p>.05$]. Ayrıca, bu liselere yönlendirmede bilgi [$t(508)=2,213$] ve ilgi [$t(163,806)=4,801$] düzeyleri ile aile [$t(508)=-2,308$] etkilerinin çalgı aleti kursuna katılma durumuna göre anlamlı bir şekilde değişim gösterdiği bulunmuştur [$p<.05$]. Buna göre, bir çalgı aleti kursuna giden öğrencilerin bilgi ve ilgi düzeylerinin, gitmeyenlere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Diğer yandan, çalgı aleti kursuna gitmeyen

öğrencilerin gidenlere göre ilgi alanları doğrultusunda bir liseye girişte aile etkilerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır.

4.2. Öğretmen Anketi Bulguları ve Yorumları

Bu bölümde öğretmen anketi sonucunda ulaşılan verilerin bulguları ve yorumları verilecektir.

4.2.1. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ortaokul Müzik Öğretmenlerinin Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönlendirirken okul, idare ve veli ile işbirliği nasıldır? Alt problemine ilişkin bulgular şöyledir;

Tablo 4.7. Okul İdarem GSL'ye Öğrenci Kazandırmayı Diğer %10'luk Dilimdeki Liseler Gibi Saygın Bulur İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	3	13,0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	4	17,4
Kısmen Katılıyorum	11	47,8
Çok Az Katılıyorum	4	17,4
Hiç Katılmıyorum	1	4,3
Toplam	23	100,0

“Okul idarem GSL'ye öğrenci kazandırmayı diğer %10'luk dilimdeki liseler gibi saygın bulurum” ifadesine Müzik Öğretmenlerinin %47'si kısmen katılıyorum derken, %17,4'ü büyük ölçüde katılıyorum, %13,0'ı tamamen katılıyorum cevabı vermiştir. Çok az katılıyorum diyen öğretmen sayısı %17,4 iken, hiç katılmıyorum diyen öğretmen sayısı %4,3 tür. Öğretmen görüşleri doğrultusunda GSL'lerin hala %10'luk (Fen Lisesi, Sosyal Bilimleri Lisesi, Proje Okulları...) dilimdeki liselerin saygın olmadığı görülmektedir.

Tablo 4.8. Okul İdarem Öğrencilerin Bireysel Yeteneklerine Göre Liselere Yönlendirmelerini Destekler İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	6	26,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	9	39,1
Kısmen Katılıyorum	4	17,4
Çok Az Katılıyorum	3	13,0
Hiç Katılmıyorum	1	4,3
Toplam	23	100

Müzik öğretmenlerine, “Okul idarem öğrencilerin bireysel yeteneklerine göre liselere yönlendirmelerini destekler” ifadesi yöneltildi. Öğretmenlerin verdiği yanıtlar doğrultusunda öğretmenlerin %39,1'i büyük ölçüde katılıyorum, %26,1'i tamamen katılıyorum yanıtını vermiştir. %17,4'ü kısmen katılıyorum derken, %13'ü çok az

katılıyorum, % 4,3'ü hiç katılmıyorum yanıtını vermiştir. Müzik öğretmenlerinin çalıştıkları idarelerin büyük çoğunluğunun yetenekli öğrencileri yeteneği doğrultusunda bir liseye yönlendirmeyi desteklediği görülmektedir.

Tablo 4.9. *GSL'lere Öğrenci Yönlendirirken Okul İdarem Yetenek Sınavına Hazırlık Çalgısı (Piyano, Org) İhtiyaçlarımı Temin Eder İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri*

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	3	13,0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	3	13,0
Kısmen Katılıyorum	2	8,7
Çok Az Katılıyorum	2	8,7
Hiç Katılmıyorum	13	56,5
Toplam	23	100,0

“GSL'lere öğrenci yönlendirirken okul idarem yetenek sınavına hazırlık çalgısı (piyano, org) ihtiyaçlarımı temin eder” ifadesi yöneltildiğinde, %56'sı hiç katılmıyorum ifadesini kullanmıştır. %13'ü tamamen katılıyorum, %13'ü büyük ölçüde katılıyorum, %8,7'si kısmen katılıyorum, %8,7'si çok az katılıyorum ifadesini işaretlemiştir. Müzik öğretmenlerinin yetenek sınavı hazırlık çalgısı temin etme konusunda okul idarelerinin eksik kaldıkları görülmektedir.

Tablo 4.10. *Yetenekli Öğrencileri Çalıştırmak İçin Okul Sonunda Kurs Veya Egzersiz Gibi Çalışma Saati Yaratabiliyorum İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri*

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	6	26,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	4	17,4
Kısmen Katılıyorum	6	26,1
Çok Az Katılıyorum	3	13,0
Hiç Katılmıyorum	4	17,4
Toplam	23	100,0

“Yetenekli öğrencileri çalıştırmak için okul sonunda kurs veya egzersiz gibi çalışma saati yaratabiliyorum” ifadesine öğretmenlerin yanıtı doğrultusunda, %26,1'i tamamen katılıyorum, %26,1'i kısmen katılıyorum yanıtını vermiştir. Aynı zamanda %17,4'ü büyük ölçüde katılıyorum derken, %17,4'ü hiç katılmıyorum, %13'ü çok az katılıyorum yanıtını vermiştir. Veriler doğrultusunda öğretmenlerin bir kısmı yetenekli öğrencileri çalıştırmak için ders dışı çalışma saati yaratabilirken, göz ardı edilemeyecek bir kısmı da öğrenciler için ders dışı çalışma saati oluşturamamaktadır.

Tablo 4.11. *Yetenekli Öğrencilerimin Velilerinden GSL'ler Hakkında Olumlu Tepkiler Alırım İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri*

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	0	0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	0	0
Kısmen Katılıyorum	8	30,4
Çok Az Katılıyorum	12	56,6
Hiç Katılmıyorum	3	13,0
Toplam	23	100

“Müzik öğretmenlerine, Yetenekli öğrencilerimin velilerinden GSL’ler hakkında olumlu tepkiler alırım” ifadesi yöneltildiğinde, %47,8’i çok az katılıyorum, %30,4’ü kısmen katılıyorum, %13’ü hiç katılmıyorum yanıtını vermiştir. Buradan anlaşılacağı üzere yetenekli öğrencilerin velilerinden GSL’lere öğrenci yönlendirmede neredeyse hiç destek alamadıkları görülmektedir.

Tablo 4.12. *Yetenekli Öğrencilerimin Velileri Çocuklarını GSL'lere Hazırlamamı Destekler İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri*

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	0	0
Büyük Ölçüde Katılıyorum	2	8,7
Kısmen Katılıyorum	7	30,4
Çok Az Katılıyorum	11	47,8
Hiç Katılmıyorum	3	13,0
Toplam	23	100,0

Tablo 4.12.’te, “yetenekli öğrencilerimin velileri çocuklarını GSL’lere hazırlamamı destekler” ifadesi müzik öğretmenlerine yöneltildiğinde, %47,8’i çok az katılıyorum, %30,4’ü kısmen katılıyorum cevabını vermiştir. Aynı zamanda %13,7’si hiç katılmıyorum ifadesini kullanırken, %8,7’si büyük ölçüde katılıyorum ifadesini kullanmıştır. Verilerden anlaşılacağı üzere müzik öğretmenlerinin yetenekli öğrencileri GSL’lere hazırlamasında velilerden destek alamadığı görülmektedir.

Tablo 4.13. *GSL'lere Öğrenci Yönlendirirken Diğer Branştaki Öğretmenlerle Etkileşim Halinde Olurum İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri*

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	6	26,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	8	34,8
Kısmen Katılıyorum	7	30,4
Çok Az Katılıyorum	2	8,7
Hiç Katılmıyorum	0	0
Toplam	23	100,0

Müzik öğretmenlerinin, “GSL’lere öğrenci yönlendirirken diğer branştaki öğretmenlerle etkileşim halinde olurum” ifadesine verdiği yanıtların %34,8’i büyük ölçüde

katılıyorum olurken %30,4'ü kısmen katılıyorum olmuştur. Aynı zamanda, %26,1'i tamamen katılıyorum yanıtını verirken, %8,7'si çok az katılıyorum yanıtını kullanmıştır. Buradan da anlaşıldığı gibi yetenekli öğrencilerin yönlendirilmesinde müzik öğretmenlerinin diğer branşlarla etkileşim halinde olduğu görülmektedir.

Tablo 4.14. *GSL'de Bulunan Öğretmenlerle Devamlı Etkileşim Halindeyim İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri*

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	5	21,7
Büyük Ölçüde Katılıyorum	7	30,4
Kısmen Katılıyorum	7	30,4
Çok Az Katılıyorum	3	13,0
Hiç Katılmıyorum	1	4,3
Toplam	23	100,0

“GSL'de bulunan öğretmenlerle devamlı etkileşim halindeyim” ifadesine müzik öğretmenlerinin verdiği yanıtlar bakarsak, %30,4'ü büyük ölçüde katılıyorum, %30,4'ü kısmen katılıyorum, %21,7'si tamamen katılıyorum cevaplarını verirken, %13'ü çok az katılıyorum, %4,3'ü hiç katılmıyorum cevabını vermiştir. Sonuçlardan anlaşılacağı gibi müzik öğretmenlerinin GSL'lerdeki öğretmenlerle etkileşimli olduğu görülmektedir.

4.2.2. Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Ortaokul Müzik Öğretmenlerinin Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönlendirmede yaşanan problemlere ilişkin kişisel görüşleri nelerdir? Alt problemine ilişkin bulguları şöyledir;

Tablo 4.15. *Şehrimizde Bulunan GSL'yi Eğitimi Açısından Öğrencilerime Rahatlıkla Tavsiye Edebilirim İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri*

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	6	26,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	8	34,8
Kısmen Katılıyorum	3	13,0
Çok Az Katılıyorum	4	17,4
Hiç Katılmıyorum	2	8,7
Toplam	23	100,0

“Şehrimizde bulunan GSL'yi eğitimi açısından öğrencilerime rahatlıkla tavsiye edebilirim” ifadesine müzik öğretmenlerinin %34,8'i büyük ölçüde katılıyorum, %26,1'i tamamen katılıyorum cevabını vermiştir. Aynı zamanda %17,4'ü çok az katılıyorum, %13'ü kısmen katılıyorum, %8,7'si de hiç katılmıyorum cevaplarını vermişlerdir. Müzik

öğretmenlerinin yarısından fazlasının buldukları ildeki GSL'yi eğitim kalitesi olarak öğrencilere tavsiye edilebilir olduğu düşüncesindedir.

Tablo 4.16. Müzik Öğretmenliği Mesleğini, Hayat Standartları (Maddi) Yeterliliği Bakımından Çocuklara Rahatlıkla Tavsiye Edebilirim İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	6	26,1
Büyük Ölçüde Katılıyorum	9	39,1
Kısmen Katılıyorum	6	26,1
Çok Az Katılıyorum	1	4,3
Hiç Katılmıyorum	1	4,3
Toplam	23	100,0

“Müzik öğretmenlerine, Müzik Öğretmenliği mesleğini, hayat standartları (maddi) yeterliliği bakımından çocuklara rahatlıkla tavsiye edebilirim” ifadesi yöneltildiğinde ise öğretmenlerin %39,1'i büyük ölçüde katılıyorum, %26,1'i tamamen katılıyorum, %26,1'i kısmen katılıyorum, %4,3'ü çok az katılıyorum, %4,3'ü hiç katılmıyorum ifadelerini kullanmışlardır. Buradan anlaşıldığı gibi maddi müzik öğretmenlerinin mesleklerini maddi yeterlilik açısından tatminkâr buldukları görülmektedir.

Tablo 4.17. Müzik Öğretmenliği Mesleğinin Manevi Tatmin (Huzur Ve Kendini Gerçekleştirme) Bakımından Çocuklara Rahatlıkla Tavsiye Edebilirim İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri

Cevaplar	f	%
Tamamen Katılıyorum	12	52,2
Büyük Ölçüde Katılıyorum	4	17,4
Kısmen Katılıyorum	6	26,1
Çok Az Katılıyorum	0	0
Hiç Katılmıyorum	1	4,3
Toplam	23	100,0

“Müzik öğretmenlerine, Müzik Öğretmenliği mesleğinin manevi tatmin (huzur ve kendini gerçekleştirme) bakımından çocuklara rahatlıkla tavsiye edebilirim” ifadesi yöneltildiğinde ise öğretmenlerin %52,2'si tamamen katılıyorum, %26,1'i kısmen katılıyorum, %17,4'ü büyük ölçüde katılıyorum, %4,3'ü hiç katılmıyorum ifadelerini kullanmışlardır. Müzik öğretmenlerinin çoğunun kendi mesleklerini, manevi tatmin ve kendini gerçekleştirme duyguları açısından öğrencilere tavsiye edebilecekleri görülmektedir.

Tablo 4.18. *GSL'leri Müzik Alanında Bir Meslek Seçimi İçin Gerekli Görüyorum İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri*

Cevaplar	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	10	43,5
Büyük Ölçüde Katılıyorum	8	34,8
Kısmen Katılıyorum	3	13,0
Çok Az Katılıyorum	2	8,7
Hiç Katılmıyorum	0	0
Toplam	23	100,0

“GSL'leri müzik alanında bir meslek seçimi için gerekli görüyorum” ifadesi müzik öğretmenlerine yöneltildiğinde, öğretmenlerin %43,5'i tamamen katılıyorum, %34,8'i büyük ölçüde katılıyorum, %13'ü kısmen katılıyorum, %8,7'si çok az katılıyorum cevaplarını vermişlerdir. Görüldüğü gibi müzik öğretmenlerine göre GSL'lerin müzik alanında bir meslek seçimi için gerekli bir eğitim süreci olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.19. *GSL Yetenek Sınavı Zorluk Seviyesi Öğrenciler İçin Uygundur İfadesinin Frekans Yüzde Değerleri*

Cevaplar	<i>f</i>	%
Tamamen Katılıyorum	7	30,4
Büyük Ölçüde Katılıyorum	5	21,7
Kısmen Katılıyorum	8	34,8
Çok Az Katılıyorum	3	13,0
Hiç Katılmıyorum	0	0
Toplam	23	100,0

“Müzik öğretmenlerine, GSL yetenek sınavı zorluk seviyesi öğrenciler için uygundur” ifadesi yöneltildiğinde ise, %34,8'i kısmen katılıyorum derken, %30,4'ü tamamen katılıyorum, %21,7'si büyük ölçüde katılıyorum, %13'ü çok az katılıyorum cevaplarını kullanmışlardır. Görüldüğü gibi müzik öğretmenleri GSL'lerin giriş sınavının zorluk seviyesinin uygunluğu hakkında kararsız olmakla birlikte, zorluk seviyesinin uygun olduğunu da düşünmektedirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönlendirmede yaşanan problemlerin öğretmen ve öğrenci açısından değerlendirilmesi başlığı altında bulunan bulgular ele alınarak, problemin çözümüne ilişkin tartışma ve öneriler sunulmuştur.

5.1. Tartışma, Sonuç

Öğretmen Tartışması;

Günümüz dünyasının müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlara ihtiyacı olduğu bir gerçektir. Bu kurumlara gösterilen özverinin yeterli düzeyde olduğu ülkelerde müzik eğitiminin ve dolayısıyla müzik kültürünün sağlıklı biçimde gelişmesi kaçınılmazdır. Yurdumuzda müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlara yönelmede ilk adım olarak görülen Güzel Sanatlar Liseleri mesleki müzik eğitime başlangıç için en yaygın kurumdur.

GSL'lere öğrenci yönlendirmede birinci önemde rol oynayan kişi müzik öğretmenidir. Müzik öğretmenin öğrencinin yeteneğini keşfiyle birlikte ona yol göstermesi ve yönlendirmesi büyük önem taşımaktadır. Müzik öğretmenin oynadığı bu önemli rol veli, okul, idare desteği ve işbirliği ile pekişecek ve verimli hale gelecektir. Bulgulardan yola çıkarak okul idaresinin yetenekli öğrencileri yeteneği doğrultusunda GSL'lere yönlendirilmesi okul idareleri tarafından destek görmeye birlikte, müzik öğretmenlerinin yetenekli öğrencileri hazırlama aşamasındaki ihtiyaçlarını tam manasıyla giderilmediği anlaşılmaktadır. Okul idaresinin yetenekli öğrencileri yönlendirmede müzik öğretmenin fiziki ihtiyaçları olan çalışma ortamı, saati ve gerekli materyalleri karşılaması asli görevlerinden biridir. Okul yöneticileri, içerisinde buldukları kurumun yönetici sorumluluklarıyla birlikte öğretim süreci içerisindeki etkinliklerin planlanması ve programlanmasında aktif bir rol oynamalıdır. Öğretmen ve öğrencilerin etkili biçimde öğretim sürecinde bulunabilmesi ve okul başarısının artması için, önlemler alması okul idarelerinin görevleri arasındadır (Gökçe, 2000).

Müzik öğretmenin GSL'lere yetenekli öğrencileri yönlendirme aşamasında aileler ile işbirliğini incelediğimizde velilerin müzik öğretmenleriyle işbirliği yapmadıkları ve GSL'ler hakkında olumlu bakmadıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Velilerin GSL'ler hakkındaki ön yargısının gerekçeleri, çocuklarının %10'luk dilimdeki okulları kazanabilme potansiyelinden kaynaklı ya da GSL'ler hakkında bilgi yetersizliğinden kaynaklı olabilir.

Aynı zamanda öğrenciler ve ailelerine hayatları boyunca başarının sadece belli dallardan gelebileceği dayatması, müzik alanında yeteneği olan öğrencilerin yönlendirilmesinde sorun teşkil edebilmektedir. Çocuklarını, kendisinin bulunduğu sosyal statüden daha üst olarak gördüğü bir sınıfa yükselmedeki bir araç olarak görerek, çocuğun yetenekli ve istekli olmadığı bir alana zorla yönlendirmesi, ailelerin çocuklarına meslek seçiminde rehber olmada yaptıkları hatalardan biridir (Razon, 1983).

Mesleki müzik eğitime başlangıç adımı olan Güzel Sanatlar Liselerinden mezun öğrencilerin aldıkları karar sonucu, hayatları boyunca devam ettirecekleri bir meslekle ilişkili bir üniversite seçmesi büyük önem taşımaktadır. GSL'lerden mezun öğrencilerin çoğunluğunun üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilimlerinde eğitime devam etmekte ve buradan da mezun olduğunda müzik öğretmeni sıfatıyla meslek yaşamlarına başlamaktadırlar. Müzik öğretmenlerine uygulanan anket sonucunda, müzik öğretmenliği mesleğini maddi ve manevi getirileri bakımından öğrencilere rahatlıkla tavsiye edebilirim yargısına olumlu dönütler verdiği görülmektedir. Aynı zamanda buldukları ildeki Güzel Sanatlar Lisesini eğitim açısından öğrencilerime rahatlıkla tavsiye edebilirim ibaresine de öğretmenlerin çoğunluğundan olumlu cevaplar gelmesi, öğrencileri GSL'lere ve tabi olarak müzik öğretmenliği mesleğine yönlendirmede olumsuz durumlar meydana getirmeyeceğinin göstergesidir.

Öğrenci Tartışması;

Güzel sanatlar liselerine öğrenci yönlendirmede yaşanan problemlerin öğretmen ve öğrenci açısından değerlendirilmesi adlı çalışmada öğrencilerin bilgi, ilgi, LGS ve aile etkisi faktörlerinin bulguları sonucu ortaya çıkan sonuçlar şunlardır;

Araştırmanın birinci alt problemi bağlamında öğrencilerin GSL'ler hakkında nasıl sınav yapıldığı, sınavda neler sorulduğu, nasıl bir eğitim verildiğine dair bilgiye sahip olmalarına karşın, mezuniyetlerinin ardından hangi meslek gruplarında çalışabileceklerini bilmemeleri, gelecek kaygılarının henüz başlamış olduğu dönemde Güzel Sanatlar Liselerine karşı ön yargı oluşturması kaçınılmazdır. Burada öğrencileri bu liseler hakkında bilgilendirme konusunda yine en büyük sorumluluk müzik öğretmenin üzerine düşmektedir. Bulgular doğrultusunda müzik öğretmenlerinin öğrencilere Güzel Sanatlar Liseleri hakkındaki bilgi verme konusunda yetersiz kalması söz konusudur. Öğrencilerin bu liseler hakkında ilgi ve merakı sonucunda kendi imkânlarıyla bilgilere ulaştığı, bu kurumlarda olan işleyiş hakkında internet ve diğer bilgi kaynaklarından araştırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin bulgular sonucunda Güzel Sanatlar Liseleri hakkında ilgili olmaları ile birlikte bu kurumlar hakkında bilgiye ulaşmaya çalıştıkları açıkça görülmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin müzik öğretmenliği mesleğini seçilebilecek bir meslek olarak görmeleri, ilgi seviyelerinin ne denli yüksek olduğunun göstergesidir. Fakat Müzik Dersi gibi LGS’de sorumlu olmadığı dersleri, sorumlu olduklarına nazaran daha önemsiz bulmaları ve ailelerinden lise seçimine ilişkin bir baskı görmemelerine karşın GSL’lere öğrenci yöneliminin az olması bu bulgular arasında bir ikilem oluşturmaktadır. Bu durumu, çocukların eğitime başlama sürecinden itibaren yıllar boyunca müzik alanını sadece bir hobi olarak göyerek, başarı kıstasının kültürel alandaki derslerden gelebileceği dayatması, öğrenciler üzerinde ilgili oldukları alanlara yönelme ve onları bir meslek olarak seçme konusunda kendilerine ket vurmaları olarak açıklayabiliriz. Sivrikaya (2010) Howard Gardner’ın Çoklu Zekâ Kuramına paralel olarak, sadece sayısal ve sözel olarak başarılı olanların değil resim, spor, dans, iletişim ve müzik alanlarında kendini gösterebilenlerin ve ifade edebilenlerin de zeki olduğunu öne sürmüştür. Eğitimcilerin bu bakış açısıyla bakabilmesi ve her bireyin farklı olduğu düşüncesinin kabul görmesiyle, öğrenme-öğretme sürecinin daha verimli hale geleceği vurgusunu yapmıştır (Sivrikaya, 2010).

Ankete katılan 510 öğrencinin 392’sinin (%76,9) herhangi bir çalgı aletiyle uğraşmaması ve bulgular sonucunda çalgı çalmak gibi bireysel bir etkinliğin LGS kaygısından dolayı göz ardı etmeleri karamsar bir tablodur. Yazıcı (2017) müziğin insan beyni üzerindeki etkisi adlı makalesinde nörolojik bulgular sonucunda; müzik ile ilgilenmek kişinin toplum içerisinde sosyal becerilerini geliştirmekle birlikte, müziğin beynin sağ ve sol bölümlerini harekete geçirerek öğrenme ve anımsama etkisini tetiklediğini dile getirmiştir. Müzik beynin sağ bölümünü harekete geçirirken çocuğun okuduğu ya da sesli söylediği sözcükler sol bölümünü harekete geçirmektedir. Bu da öğrenme potansiyelini en az beş kat arttırabileceği dile getirilmiştir (Yazıcı, 2017). Müziksel etkinliklerin öğrencilerin sınava hazırlanmasına bir engel olmadığı, bilhassa bilişsel gelişimine destekleyici bir etken olduğu sonucu çıkmaktadır.

Öğrencinin ilgi alanları ve yetenekleri doğrultusunda kendini keşfinin henüz başladığı dönemde farklı etkinliklere katılarak etkinliklerde aktif rol oynaması, kendini iyi tanıyabilmesini ve bilmesi kendini iyi ifade edebilmesi yetisini geliştirecektir. İyi hazırlanmış bir müzik eğitimi alan öğrenci, bir grup içerisinde kendine olan özgüveni yerinde, grup etkinliklerde yer alabilen, kendi sorunlarıyla yüzleşebilen ve başarılı olma gereksinimi duyan bireylerdir (Çilden, 2001). Bulgularda herhangi bir çalgı kursuna katılan

öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda bir liseye yönlendirmelerinde yaşanan problemlerde aile etkisinin daha az olduğu görülmektedir.

5.2. Öneriler

- Öğrencilerin GSL'lerin müzik bölümleri hakkındaki bilgiyi öğrenmeleri gereken ilk kaynak, müzik dersi dolayısıyla da müzik öğretmenidir. Müzik öğretmenleri GSL'ler hakkında bilgiyi, müzik dersi süresinden arta kalan vakitte ya da ders dışı bir ortamda verebilmektedir. Oysa, müzik dersi öğretim programı içerisine 'mesleki müzik eğitimi veren kurumları tanıyabilir' adlı bir kazanım oluşturulması, hem öğrenci hem de öğretmen için gereklidir. Ayrıca oluşturulan müzik ders kitabı içerisindeki bu kazanımla ilgili ünite, GSL mezuniyetinin ardından hangi üniversitelere gidilebileceği ve üniversitelerden mezun olan kişilerin hangi meslek gruplarında çalışabileceği ile ilgili ayrıntılı bilgi öğrenciye verilmelidir.
- Değişen yönetmelikler ve işleyiş takibinde zorlanan müzik öğretmenlerinin öğrencilere bilgi aktarımının yaşadığı problemleri ortadan kaldırmak amaçlı, GSL'lerin işleyiş hakkında ve buldukları ildeki GSL'lerin sınav kısıtları hakkında bir bilgi kitapçığı hazırlanmalı ve okullara gönderilmelidir.
- Günümüzde gereken bilgiye ulaşma konusunda, en yaygın ve aktif olan araç internettir. Yapılan bilimsel çalışmalara, kitaplara, mevzuat ve yönerge gibi dokümanlara ulaşmada, günümüz kuşağındaki öğrencilerin ilk önceliği internettir. Bu sebeptendir ki GSL'ler hakkında bilgiye ulaşmak isteyen öğrencilerin GSL'lerin resmi sitelerini ziyareti kaçınılmazdır. GSL'lerin internet siteleri karmaşık bilgilerden uzak, yalın bir anlatımla sınavların nasıl olacağından, öğretim sürecinde öğrenciyi neler beklemekte olduğunu, sade bir dille anlatması öğrencilerin bu kurumlar hakkında bilgi edinmesini kolaylaştıracaktır. Bunun oluşturulması için profesyonel bir yardım almak GSL'lerin popülaritesini arttırmakla birlikte öğrenci başvuru sayısında da artışa da vesile olacaktır.
- Müzik öğretmenlerinin yetenekli ve ilgili öğrencileri keşfinin ardından veliyle işbirliğinin olumlu geçmesi ardından sonraki aşamada GSL'lere hazırlanma süreci olacaktır. Ortaokullarda herhangi bir yetenek sınavı hazırlık çalgısının bulunmaması bu okullara yönlendirilecek öğrenciler için büyük bir engel teşkil etmektedir. Müzik öğretmenin okul idaresinin bu konuda ayırabileceği fonu da göz önünde bulundurarak bu çalgılar konusunda istekli ve ısrarcı olmalıdırlar.

- Öğrencilerin yetenek ve ilgisinin keşfinde çalgı kurslarının ve koro çalışmalarının önemi büyüktür. Müzik öğretmenlerinin ve idarecilerin ders dışı etkinlik kursları açarak öğrencilerin kendilerini keşfetmesine olanak sağlaması gerekmektedir.
- Yetenekli öğrencilerin Güzel Sanatlar Liselerine yönlendirilmesinde müzik öğretmenin rolü çok büyüktür. Öğrenci yönlendirme sürecinde, okul idaresinin ve diğer branşlardaki öğretmenlerin desteğiyle, müzik öğretmenin elinin kuvvetlenmesi kaçınılmaz olacaktır. Yetenekli çocukların ailelerindeki, Güzel Sanatlar Lisesi ön yargısını kırabilmek için, okul idaresi ve diğer branşlardaki öğretmenlerle işbirliği yapılması, müzik öğretmenin işini kolaylaştıracaktır. Müzik öğretmenleri yetenekli öğrencileri yönlendirme sürecinde tek başlarına hareket etmemeli, fikirlerini destekleyen iş arkadaşlarıyla işbirliği yapmalıdırlar.

KAYNAKÇA

- 29237 Sayılı Resmî Gazete (2015). *Müzik ve bale ilköğretim kurumları ile müzik ve sahne sanatları yönetmeliği*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/01/20150115-2.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Akbulut, E. (2006). Günümüz müzik eğitimcisi nasıl olmalıdır. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 23-28.
- Aksu, C. (2014). Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerine başvuran öğrenci sayılarının incelenmesi: karamsar bir tablo. *İdil Dergisi*, 13, 87-100.
- Albuz, A. (1996). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde uygulanan müzisyenlik dersinin önemi, içeriği, sorunları*. 1. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu, 28-30 Kasım, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö., & Köklü, N. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (25. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö., & Köklü, N. (2019). *Sosyal bilimler için istatistik*. (22. Baskı) Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, çocuk gelişimi ve öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 1-8.
- Erdal, G. G. (2007). *Müziğin kişisel, toplumsal, ulusal, uluslararası işlevleri üzerine*. 38. Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışma Kongresi, 10-15 Eylül, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Ankara.
- Gazi Üniversitesi (2019). *Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı tarihçesi*. <http://gef-guzelsanatlar-muzik.gazi.edu.tr/posts/view/title/tarihce-26429> sayfasından erişilmiştir.
- Gökçe, E. (2000). İlköğretimde okul aile işbirliğinin geliştirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 204-209.
- İlyasoğlu, E. (1999). *Yirminci yüzyılda evrensel türk müziği: Cumhuriyet'in Sesleri*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Köse, G. (2007). *Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Alanına öğrenci seçimi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2016). *Ağustos ayı tebliğler dergisi*, <http://tebligeler.meb.gov.tr/index.php/tuem-sayilar/viewcategory/84-2016> sayfasından erişildi.
- Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu (2016). *Haftalık Ders Çizelgeleri*. <https://ttkb.meb.gov.tr/www/haftalik-ders-cizelgeleri/kategori/7> sayfasından erişilmiştir.

- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *10240233 nolu genelge, yetenek sınavı ile öğrenci alan okullara başvuru*: <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1941.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı (2018). *2017-2018 millî eğitim örgün eğitim istatistikleri*. http://sgb.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=327 sayfasından erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *Orta Öğretim Kurumları Yönetmeliği*, Ankara.
- Özgür, Ü., & Afacan, Ş. (2010). *Güzel Sanatlar Ve Spor Liselerinin Müzik Bölümleri Özel Yetenek Sınavlarında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri*. 19. Eğitim Bilimleri Kurultayı Sempozyumu, 16-18 Eylül, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Kıbrıs.
- Razon, N. (1983). Meslek seçiminde aileye, okula, bireye ve topluma düzeş görevler. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 35-44.
- Sivrikaya, A. H. (2010). Eğitimde çoklu zeka kuramı. Atatürk Üniversitesi *Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 45, 123-132.
- Sönmez, V. (2015). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şen, M. E. (2004). *Bolu ili ilköğretim okullarındaki müzik öğretmenlerinin müzik alanında yetenekli öğrencilerini Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerine yönlendirme durumlarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Uçan, A. (1997). *Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci seçimi, yerleştirimi, hazırlanımı ve yönlendirmesi*. 1. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu, 28-30 Kasım, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Uçan, A. (2018a). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum* (4. baskı) Ankara: Arkadaş Yayıncılık.
- Uçan, A. (2018b). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum* (4. baskı) Ankara: Arkadaş Yayıncılık.
- Yağcı, U. (2010). Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümleri Yetenek Sınavları ve bu sınavlara yönelik öğretmen görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 223-231.
- Yazıcı, D. (2017). Müziğin insan beyni üzerindeki etkisi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 1, 88-103.

EKLER

Ek 1. Öğretmen Kişisel Bilgiler Formu ve Anketi

Sayın öğretmenim, sevgili öğrencim;

Bu anket, Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönlendirmede yaşanan problemlerin tespiti amacıyla yapılmaktadır. Bu araştırma Yüksek Lisans tezime veri toplamak için değerli görüşlerinize ihtiyacım vardır.

Bu araştırma GSL Müzik Bölümünden kaliteli öğrenciler mezun olabilmesi ve dolayısıyla kaliteli Müzik Eğitimi yetiştirilmesi bakımından önemlidir.

Anket; iki bölümden oluşup ilkinde kişisel bilgileriniz sorulmakta, size uygun seçeneğe (X) işareti koyarak soruları cevaplayabilirsiniz. İkinci bölümde Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönlendirmede yaşanan problemleri belirlemek amaçlı ifadeler bulunmakta olup bu ifadelere ne kadar katıldığınızı ya da katılmadığınızı belirtmek için seçeneklerden yalnızca bir tanesine (X) işareti koyunuz.

Ankete hiçbir şekilde adınızı, soyadınızı ya da herhangi bir kimlik bilginizi yazmayınız. Sizlerden alınan veriler yalnızca araştırmanın amaçları doğrultusunda kullanılacak ve kesinlikle hiçbir şahıs veya kuruma verilmeyecektir.

Mehmet ÖZKAN

Pamukkale Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

1 Cinsiyetiniz

a) Erkek b) Kadın

2 Bireysel çalgınız.

.....

3 Yaşınız

a) 25 ve altı b) 26-35 c) 35-45 d) 46-55 e) 56 ve üstü

4 Mesleki deneyiminiz.

a) 0-5 yıl b) 6-10 yıl c) 11-20 yıl d) 21-30 yıl e) 31 yıl ve üstü

5 Mezun olduğunuz fakülte.

a) Müzik Eğitim Fak.

b) Konservatuvar

c) Güzel San. Fak.

d) Diğer.....

6 En son bitirdiğiniz program.

a) Lisans b) Yüksek Lisans c) Doktora d) Diğer.....

7 GSL'lere daha önce kaç öğrenci hazırladınız?

a) Hiç b) 1-3 c) 4-6 d) 7-9 e) 10 ve üstü

8 GSL'lere daha önce kaç öğrenci kazandırdınız?

a) Hiç b) 1-3 c) 4-6 d) 7-9 e) 10 ve üstü

9 Okulun, kendinizin ya da başka bir yerden temin ettiğiniz org, piyano, elektro piyano gibi yetenek sınavına hazırlık çalgısı var mı?

a) Evet b) Hayır

10 Güzel Sanatlar Liselerine öğrenci yönlendirmede yaşanan problemler hakkında belirtmek istediğiniz durum ya durumları yazınız.

.....
.....
.....
.....

Öğretmen Anketi		Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
Okul, idare ve veli işbirliği (4. Problem)	1. Okul idarem GSL'ye öğrenci kazandırmayı diğer %10'luk dilimdeki liseler gibi saygın bulur.					
	2. Okul idarem öğrencilerin bireysel yeteneklerine göre liselere yönlendirmelerini destekler.					
	3. GSL'lere öğrenci yönlendirirken okul idarem yetenek sınavına hazırlık çalgısı (piyano, org) ihtiyaçlarımı temin eder.					
	4. Yetenekli öğrencileri çalıştırmak için okul sonunda kurs veya egzersiz gibi çalışma saati yaratabiliyorum.					
	5. Yetenekli öğrencilerimin velilerinden GSL'ler hakkında olumlu tepkiler alırım.					
	6. Yetenekli öğrencilerimin velileri çocuklarını GSL'ye hazırlamamı destekler.					
	7. GSL'lere öğrenci yönlendirirken diğer branştaki öğretmenlerle etkileşim halinde olurum.					
	8. GSL'de bulunan öğretmenlerle devamlı etkileşim halindeyim.					
Kişisel Görüşleri (5. Problem)	9. Şehrimizde bulunan GSL'yi eğitimi açısından öğrencilerime rahatlıkla tavsiye edebilirim.					
	10. Müzik Öğretmenliği mesleğini, hayat standartları (maddi) yeterliliği bakımından çocuklara rahatlıkla tavsiye edebilirim.					
	11. Müzik Öğretmenliği mesleğinin manevi tatmin (huzur ve kendini gerçekleştirme) bakımından çocuklara rahatlıkla tavsiye edebilirim.					
	12. GSL'leri müzik alanında bir meslek seçimi için gerekli görüyorum.					
	13. GSL yetenek sınavı zorluk seviyesi öğrenciler için uygundur.					

Ek 2. Öğrenci Kişisel Bilgiler Formu ve Anketi**1. Cinsiyetiniz**

a) Kız b) Erkek

2. GSL sınavına hazırlandınız mı?

a) Evet b) Hayır

3. GSL sınavına girecek misiniz?

a) Evet b) Hayır

4. Daha önce okul içinde veya okul dışında çalgı kurslarına gittiniz mi?

a) Evet b) Hayır

4.soruya cevabınız evet ise 5. 6. Ve 7. soruyu cevaplayınız**5. Ne kadar süre kursa devam ettiniz?**

a) 1-6 ay b) 6-12 ay c) 1-2 yıl d) 2-3 yıl e) 3yıl ve üstü

6. Hangi çalgıyı çalyorsunuz?

a) Bağlama b) Gitar c) Keman d) Piyano e) Diğer.....

7. Ne kadar süredir çalgınızı çalyorsunuz?

a) 1-6 ay b) 6-12 ay c) 1-2 yıl d) 2-3 yıl e) 3yıl ve üstü

Öğrenci Anketi		Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
Bilgi Ölçer Sorular (1. Alt Problem)	1. GSL yetenek sınavlarının nasıl yapıldığı biliyorum.					
	2. Yetenek sınavlarında neler sorulduğuna dair bilgim var.					
	3. GSL’de nasıl bir eğitim verildiğini biliyorum.					
	4. GSL’de hangi bölümler olduğunu biliyorum.					
	5. Mezun olduktan sonra hangi meslek gruplarında çalışabileceğimi biliyorum.					
	6. Mezun olduktan sonra hangi üniversite bölümlerine gidebileceğimi biliyorum.					
	7. Müzik öğretmenimiz GSL’ler hakkında bilgi verir.					
	8. Yakın çevremde GSL’lere hazırlanan kişiler tanıyorum.					
İlgi Ölçer Sorular (1. Alt Problem)	9. GSL’leri internet veya diğer bilgi kaynaklarından araştırırım.					
	10. GSL’ler hakkında bilgiler öğrenmek beni heyecanlandırır.					
	11. GSL’de eğitimine devam eden öğrenciler bana ilgi çekici gelmiştir					
	12. GSL’de herhangi bir sanat dalıyla ilgilenmek beni mutlu eder					
	13. Meslek olarak müzik öğretmenliğini seçmek isterim.					
LGS etkisi (3. Alt Problem)	14. LGS de sorumlu olduğum dersler diğer derslere göre daha önemlidir.					
	15. Müzik dersi LGS de sorumlu olduğum derslere göre daha önemsizdir.					
	16. Çalgı çalmayı LGS ye hazırlanmaktan önemsiz buluyorum.					
Aile Etkisi (4. Alt Problem)	17. Ailem LGS den dolayı ilgi alanlarıma kısıtlama koyar.					
	18. Ailem %10’luk dilimdeki nitelikli liselerde eğitimime devam etmem için beni çok baskılıyor					
	19. Ailem sanat etkinliklerine katılmamı istemesine rağmen GSL sınavlarına girmemi desteklemez.					

Ek 3. Anket İzin Belgesi

Evrak Tarih ve Sayısı: 11/04/2019-E.7333

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı :93282220-302.08.01/
Konu :Anket Uygulama İzni - Mehmet
ÖZKAN

UŞAK VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğüne

İlgi :Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün 10/04/2019 tarih ve 302.08.01/E.25998 sayılı yazısı.

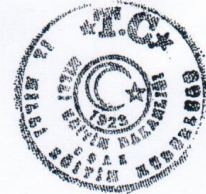
Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Programı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi Mehmet ÖZKAN'ın, tez danışmanı öğretim üyesi Doç. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN'ın sorumluluğunda, "Güzel Sanatlar Liselerine Öğrenci Yönlendirmede Yaşanan Problemlerin Öğretmen ve Öğrenci Açısından Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışması kapsamında hazırlanmış olduğu anketi; Uşak ili merkez sınırları içerisindeki ortaokullarda bulunan, müzik öğretmenlerine ve 8. sınıf öğrencilerine uygulayabilmesi için gerekli iznin verilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Erdiç DURU
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

EKLER :
İlgi Yazı ve Ekleri (23 sayfa)

11946
MILLİ EĞT. MÜD.
16 Nisan 2019
VALİ a

T.C. UŞAK VALİLİĞİ	
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	
SAHI	7721300
TARİH	16 Nisan 2019
BÖLÜM	STRATEJİ GELİŞTİRME HİZMETLERİ

Evrakı Doğrulamak için : <http://dys.pau.edu.tr/enVision/Dogrula/LC5YHVD>

Kıvıklı Yerleşkesi Rektörlük Binası 20160/DENİZLİ

Ayrıntılı bilgi için irtibat : Hidayet VURAL

Tel: 0 (258) 296 21 51

Faks: 0 (258) 296 23 32

E-Posta: oid@pau.edu.tr

Elektronik Ağ: <http://www.pau.edu.tr/oidb>

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek 4. Lise Seviyesinde Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlar Listesi

Ek 4.1. Konservatuvarlar

1. Adana (Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
2. Ankara (Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
3. Ankara (İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
4. Antalya (Akdeniz Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
5. Eskişehir (Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
6. Bursa (Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
7. Edirne (Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
8. İstanbul (İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
9. İstanbul (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
10. İzmir (Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
11. Kocaeli (Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)
12. Mersin (Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi)

Ek 4.2. Güzel Sanatlar Liseleri

1. Adana (Adana Çukurova Güzel Sanatlar Lisesi)
2. Adıyaman (Adıyaman Güzel Sanatlar Lisesi)
3. Afyonkarahisar (Afyonkarahisar Güzel Sanatlar Lisesi)
4. Ağrı (Erol Parlak Güzel Sanatlar Lisesi)
5. Aksaray (Aksaray Güzel Sanatlar Lisesi)
6. Amasya (Amasya Güzel Sanatlar Lisesi)
7. Ankara (Ankara Güzel Sanatlar Lisesi)
8. Ankara (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Lisesi)
9. Antalya (Antalya Ticaret Ve Sanayi Odası Güzel Sanatlar Lisesi)
10. Alanya (Türkler Güzel Sanatlar Lisesi)
11. Aydın (Aydın Yüksel Yalova Güzel Sanatlar Lisesi)
12. Balıkesir (Sebahat-Cihan Şişman Güzel Sanatlar Lisesi)
13. Balıkesir (T.C. Ziraat Bankası Güzel Sanatlar Lisesi)
14. Bartın (Bartın Güzel Sanatlar Lisesi)
15. Batman (Batman Tobb Güzel Sanatlar Lisesi)
16. Bingöl (Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi)
17. Bitlis (Ziya Eren Güzel Sanatlar Lisesi)
18. Bolu (Bolu Güzel Sanatlar Lisesi)
19. Burdur (Burdur Güzel Sanatlar Lisesi)
20. Bursa (Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi)
21. Çanakkale (Akçansa Güzel Sanatlar Lisesi)

22. Çankırı (Selahattin İnal Güzel Sanatlar Lisesi)
23. Çorum (Çorum Güzel Sanatlar Lisesi)
24. Denizli (Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesi)
25. Diyarbakır (Diyarbakır Güzel Sanatlar Lisesi)
26. Düzce (Düzce Güzel Sanatlar Lisesi)
27. Edirne (Hasan Rıza Güzel Sanatlar Lisesi)
28. Elazığ (Elazığ Kaya Karakaya Güzel Sanatlar Lisesi)
29. Erzincan (Erzincan Güzel Sanatlar Lisesi)
30. Erzurum (Erzurum Yakutiye Güzel Sanatlar Lisesi)
31. Eskişehir (Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi)
32. Gaziantep (Gaziantep Ticaret Odası Güzel Sanatlar Lisesi)
33. Giresun (Giresun Güzel Sanatlar Lisesi)
34. Hakkari (Hakkari Güzel Sanatlar Lisesi)
35. Hatay (Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi)
36. Iğdır (Iğdır Güzel Sanatlar Lisesi)
37. Isparta (Isparta Güzel Sanatlar Lisesi)
38. Aydın (Aydın Doğan Güzel Sanatlar Lisesi)
39. İstanbul (Bakırköy Güzel Sanatlar Lisesi)
40. İstanbul (Başakşehir Güzel Sanatlar Lisesi)
41. İstanbul (Beylikdüzü Aşık Veysel Güzel Sanatlar Lisesi)
42. İstanbul (İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi)
43. İzmir (Buca Işıl Saygın Güzel Sanatlar Lisesi)
44. İzmir (İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi)
45. Kahramanmaraş (Kahramanmaraş Güzel Sanatlar Lisesi)
46. Karabük (Karabük Safranbolu İmkb Güzel Sanatlar Lisesi)
47. Karaman (Karaman Güzel Sanatlar Lisesi)
48. Kars (Kars Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi)
49. Kastamonu (Orhan Şaik Gökyay Güzel Sanatlar Lisesi)
50. Kayseri (Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar Lisesi)
51. Kırıkkale (Kırıkkale Güzel Sanatlar Lisesi)
52. Kırklareli (Bilal Yapıcı Güzel Sanatlar Lisesi)
53. Kırklareli (Kırklareli Lüleburgaz Tek Güzel Sanatlar Lisesi)
54. Kırşehir (Kırşehir Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Lisesi)
55. Kocaeli (Kocaeli Güzel Sanatlar Lisesi)
56. Konya (Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi)
57. Kütahya (Kütahya Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi)
58. Malatya (Malatya Abdulkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi)
59. Manisa (Manisa Güzel Sanatlar Lisesi)
60. Mardin (Mardin Güzel Sanatlar Lisesi)
61. Mersin (Mersin Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi)
62. Muğla (Muğla Güzel Sanatlar Lisesi)
63. Muş (Şehit Yücel Kurtoğlu Güzel Sanatlar Lisesi)
64. Nevşehir (Şehit Demet Sezen Güzel Sanatlar Lisesi)
65. Niğde (Niğde Güzel Sanatlar Lisesi)
66. Ordu (Penbe-İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi)
67. Osmaniye (Osmaniye Abdurrahman Keskiner Güzel Sanatlar Lisesi)
68. Rize (Rize Türk Telekom Güzel Sanatlar Lisesi)
69. Sakarya (Sakarya Güzel Sanatlar Lisesi)
70. Samsun (Samsun İlkadım Güzel Sanatlar Lisesi)
71. Siirt (Siirt Takasbank Güzel Sanatlar Lisesi)

72. Sinop (İmkb Şehit Ertan Yılmaztürk Güzel Sanatlar Lisesi)
73. Sivas (Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi)
74. Şanlıurfa (Kazancı Bedih Güzel Sanatlar Lisesi)
75. Şırnak (Şırnak Güzel Sanatlar Lisesi)
76. Tekirdağ (Tekirdağ Güzel Sanatlar Lisesi)
77. Tokat (Tokat Güzel Sanatlar Lisesi)
78. Trabzon (Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi)
79. Uşak (Besim Atalay Güzel Sanatlar Lisesi)
80. Van (Van Güzel Sanatlar Lisesi)
81. Yozgat (Yozgat Nida Tüfekçi Güzel Sanatlar Lisesi)
82. Zonguldak (Zonguldak Ereğli Erdemir Güzel Sanatlar Lisesi)

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı	Mehmet
Soyadı	ÖZKAN
Doğum Yeri ve Tarihi	Uşak / 13.06.1989
Uyruğu	Türkiye Cumhuriyeti
İletişim Adresi ve E-Mail Adresi	mehmetozkann@windowlive.com
Eğitim	
İlköğretim	Uşak Gazi Mustafa Kemal İlköğretimokulu
Ortaöğretim	Uşak Güzel Sanatlar Lisesi
Lisans	Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans	Pamukkale Üniversitesi -Eğitim Bilimleri Enstitüsü- Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü- Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Yabancı Dil	
Yabancı Dil Adı	İngilizce
Mesleki Deneyim	
Yıl	Mesleki Deneyim
2012-2020	MEB Ortaöğretim Müzik Öğretmenliği